

Primorski dnevnik

Postnina plačana v gotovini
Abb. postale I gruppo

Cena 150 lir

Leto XXX. Št. 275 (8981)

TRST, nedelja, 24. novembra 1974

PRIMORSKI DNEVNIK je začel izhajati v Trstu 13. maja 1945, njegov predhodnik PARTIZANSKI DNEVNIK pa 26. novembra 1943 v vasi Zakriž nad Cerkljem, razmnožen na ciklostil. Od 5. do 17. septembra 1944 se je tiskal v tiskarni «Doberdob» v Govcu pri Gorenji Trebuši, od 18. septembra 1944 do 1. maja 1945 v tiskarni «Slovenija» pod Vojskim pri Idriji, do 8. maja 1945 pa v osvobojenem Trstu, kjer je izšla zadnja številka. Bil je edini tiskani partizanski DNEVNIK v zasluženi Evropi.

SLOVENCİ IN PROGRAM NOVE DEŽELNE VLADE

V petek se je z uradno izvolitvijo predsednika in deželne odbora zaključila kriza deželne uprave, ki je trajala točno dva meseca. V torek bo predsednik Cornelli prečital novo programsko izjavo, nato bo sledila politična debata, prihodnji teden pa še kot zadnji akt reševanja krize, zamenjava v vodstvu deželne uprave, ko bodo za predsednika izvolili prvič v zgodovini naše dežele, socialisti in ko bo torej Arnaldo Pittoni zamenjal demokristjana Alfreda Berzanti.

Vzroki za tako dolgo in tudi tako ostro krizo so bili številni in so imeli globoko politično vsebino. Zaostritev odnosov med strankami in osterje zastavljanja raznih vprašanj s strani PSI je namreč odražalo resne gospodarske in socialne težave tudi naše dežele ter neustrezne odgovore, ki jih je nudila deželna uprava. Pri tem je bil bistven odnos med izvršnimi organi in skupščino ter vedno bolj osredotočen način upravljanja, ko pa se obratno upravičeno zahteva stalno večja decentralizacija, neposredna prisotnost, sodelovanje širših krogov in zlasti sindikalnih organizacij, oziroma glede specifičnih vprašanj, ustreznih organizacij in ustanov.

Tudi Slovenci smo bili povsem upravičeno nezadovoljni s potekom reševanja naših specifičnih vprašanj, saj prvim lepim izjavam in nekaterim zunanjim znakom, do katerih je prišlo lani po izvolitvi prve deželne vlade Cornellija, niso sledila nadaljnja dejstva in je bilo zelo malo narejenega v smeri globalne zaščite in za konkretno reševanje stvari v neposredni pristojnosti dežele.

Za sedaj še ne moremo izreči dokončne ocene novega deželnega programa, ki bo mogoče šele po zaključku politične debate, ki bo marsikaj bolj osvetlila in pojasnila. Vendar pa so prve ugotovitve možne na osnovi indiskrecij o obvezah, ki jih program vsebuje neposredno glede odnosa do slovenske narodnostne skupnosti. V že dogovorjenem programu namreč večina in deželni odbor potrjuje obvezo, da bodo z ustreznimi ukrepi zasledovali globalno zaščito slovenske manjšine in to na vseh zakonodajno in pravni ravneh na vsedravnih, da deželni in lokalni ravni, da zagotove polno uveljavitev človeških, omikanih in demokratskih pravic, ki jih je treba manjšini priznati za učinkovito obrambo njenih etničnih in kulturnih značilnosti.

Nadalje je v programu rečeno, da ima dežela ob strogem spoštovanju 3. člena posebnega statuta, in kolikor je v njeni pristojnosti, namen polskati poti in jamčiti, da se bodo izrazi zavestnih narodnostnih zahtev, ki bi se lahko pojavljali na celotnem področju dežele Furlanije - Julijske krajine, svobodno izražali.

Po ocenah takih obvezujočih programskih izjav je vedno zanimivo, kakšne so bile izjave, ki so jih iste ustanove podale pred leti, kakšni so torej precedensi.

Predsednik deželne odbora dr. Alfredo Berzanti je 1. julija 1968 prebral programsko izjavo, v kateri je bilo glede Slovencev rečeno: «Končno, kar se tiče obveznosti, ki govtovo ni zadnja po svojem pomenu zaradi državljanskega in demokratskega pomena, ki ga ima, namerava odbor pospešeno zahtevati, da sprejme država primerne ukrepe za vprašanja, ki se niso bila popolnoma rešena in ki so zelo in upravičeno pomembna za slovensko manjšino, bivajočo v tržaški in gorški pokrajini».

Ta izjava je vzbudila upravičene proteste v samem deželnem svetu in izven in zlasti s pismom SKGZ, s katerimi se je zahtevala sprememba stališča zlasti glede Slovencev v videnski pokrajini, katerih obstoj je Berzanti enostavno zanikal.

Na tej osnovi je Berzanti 12. julija ponovno govoril o Slovincih in med drugim tako popravil izjavo: «Odbor nikakor ni nameraval zanikati dejstva, da živijo državljani slovenskega jezika v drugih de-

lih Furlanije - Julijske krajine in še toliko manj odrekati priznanje pravic nikomur».

Glede splošnih vprašanj pa je Berzanti ob tej priložnosti dejal: «Deželni odbor namerava zato posredovati pri vladi s tem, da bo učinkovito zastopal potrebe manjšine in sodeloval pri delu države in duhu in v uresničevanju načel, ki so potrjena v republiški ustavi, delu, ki upamo, da ga bo prav gotovo opravila».

Končno želimo zagotoviti, da bo odbor, delujoč v okviru deželne pristojnosti in že veljavnih deželnih zakonov, nadaljeval s podpiranjem dejavnosti kulturnih, škrbistvenih, športnih in razvedrilnih združenj manjšine».

Sledilo je pet let dela in ponovne volitve ter izvolitve novega odbora in novega predsednika s seveda novim programom. Tako je 30. julija 1973 predsednik Antonio Cornelli prečital programsko izjavo, v kateri je glede Slovencev rečeno dobesedno naslednje:

«Da bi utrdili demokracijo zavest, omikani napredek in bogatiji evropski vlogi, da jemo še nadalje poseben pomen in važnost uveljaviti demokracije politike do slovenske manjšine, ki se je izjavljala s pozitivno ocenjenimi rezultati».

Državljanom slovenskega jezika mora namreč biti z ustreznimi ukrepi zagotovljena čedila, določena v čl. 3 posebnega statuta za vse, kar spada v njene pristojnosti. Dežela bo zavezala odločno in trajno stališče v odnosu do vlade in parlamenta, da bi ju spodbudila k izdaji potrebnih ukrepov za popolno izvajanje pravic slovenske manjšine».

Primerjave so zelo zgovorne in pričajo, da v teh izjavah ni nič prave bistvene novega, da pa je čas tudi naredil svoje in da so stvari dozele do take stopnje, da je bilo na primer že nujno priznati in napisati v izjavi obvezo o globalni zaščiti, ki je bila v ospredju mednarodne konference o manjšinah in o kateri je takrat tudi govorila resolucija vseh strank ustavnega loka. Vendar pa je tudi prvi odstavek izjave po formulaciji še vedno preohlapen in preveč splošen in zato tudi slov. javnost pričakuje, da bo med politično razpravo pojasnjen tako glede obvez v odnosu do države in do državne zaščitne zakonodaje, kot tudi glede obvez dežele, da v okviru obstoječih pristojnosti naredi svojo dolžnost v odnosu do slovenske narodnostne skupnosti.

Novost pa predstavlja drugi odstavek, ki se očitno nanaša na Slovence v videnski pokrajini. Za razliko od polemike iz leta 1969, se sedaj obstoja Slovencev ne zanika, za razliko od leta 1973 je to vprašanje — pa čeprav na zaviti način — omenjeno, saj je izrecno prvič rečeno «na celotnem področju Furlanije - Julijske krajine».

Toda kako, na kakšen način in s kolikimi omejitvami ter pogojniki je rečeno: najprej «ob strogem spoštovanju» in to je dvorezno, se lahko razlaga tudi restriktivno, izkušnje pa nas uče, da se glede Slovencev prerado uporablja omejevalno merilo.

V izjavi je tudi obveza, ki velja za Beneško Slovenijo, da bo dežela poiskala poti in jamčila, kolikor je v njeni moči seveda, da ne bo prišlo do preprečevanja, da bi se beneški Slovenci identificirali in manifestirali svojo slovensko pripadnost. Vsekakor se nam zdi obveza šele rahel in pre-majhen korak naprej, če upoštevamo stvarnost v Beneški Sloveniji in dosedanje trdovratnosti videnskih demokratskih krogov.

BOGO SAMS

REŠENA NAJDALJŠA VLADNA KRIZA PO VOJNI Nova Morova vlada prisegla pred predsednikom republike

Nezadovoljstvo PSI zaradi zamenjave notranjega in obrambnega ministra

RIM, 23. — Četrta Morova vlada, 32. po vojni, je danes prisegla pred predsednikom republike. Vlado sestavljajo demokristjani in republikanci. Socialisti in socialdemokrati so izjavili, da jo bodo podprli od zunaj.

Predsednik Moro je popoldne prišel na Kvirinal, kjer je predložil predsedniku republike Leoneju seznam ministrov nove vlade. Predsednik je ob tej priložnosti podpisal odlok o odstopu prejšnje Rumorjeve vlade in odlok o imenovanju Mora za predsednika vlade, na njegov predlog pa še odlok o imenovanju posameznih ministrov.

Nova Morova vlada se bo predstavila parlamentu za zaupnico 2. decembra. Ob 17. uri bo Moro

prebral programsko izjavo v senatu, zatem pa še v poslanski zbornici. Glasovanje o zaupnici bo nekaj dni pozneje, potem ko se bo zaključila razprava o programski izjavi predsednika Mora.

Nova vlada je takole sestavljena:

ALDO MORO, predsednik (KD)

UGO LA MALFA, podpredsednik (PRI)

FRANCESCO COSSIGA, minister brez listnice, odgovoren za preureditev državne uprave (KD)

TOMMASO MORLINO, minister brez listnice, odgovoren za odnose z deželami (KD)

MARIO PEDINI, minister brez listnice, odgovoren za znanstvene raziskave (KD)

GIANNI SPADOLINI, minister brez listnice, odgovoren za kulturne dobrine (PRI)

MARIANO RUMOR, zunanji minister (KD)

LUIGI GUI, notranji minister (KD)

ORONZO REALE, pravosodni minister (PRI)

GIULIO ANDREOTTI, minister za proračun, gospodarsko načrtovanje in za jug (KD)

BRUNO VISENTINI, finančni minister (PRI)

EMILIO COLOMBO, zakladni minister (KD)

ARNALDO FORLANI, obrambni minister (KD)

FRANCO MARIA MALFATTI, minister za javno vzgojo (KD)

PIETRO BUCALOSI, minister za javna dela (PRI)

GIANNI MARCORA, kmetijski minister (KD)

MARIO MARTINELLI, minister za promet in civilno letalstvo (KD)

GIULIO ORLANDO, minister za pošto in telekomunikacije (KD)

CARLO DONAT - CATTIN, minister za industrijo in trgovino (KD)

MARIO TOROS, minister za delo in socialno zavarovanje (KD)

CIRIACO DE MITA, minister za zunanjo trgovino (KD)

GIANNI GIOIA, minister za trgovinsko mornarico (KD)

ANTONIO BISAGLIA, minister za državne udeležbe (KD)

ANTONINO GULLOTTI, minister za zdravstvo (KD)

ADOLFO SARTI, minister za turizem in predstave (KD)

Razdelitev ministrstev, zlasti pa

še izključitev iz vlade dosedanjega notranjega ministra Taviana in zamenjava Andreottija je vzbudila pri socialistih veliko nezadovoljstvo. Član tajniškega urada PSI Enrico Manca je izjavil, da ne glede na osebe, sestava vlade postavlja resno vprašanje: po kakšni logiki je prišlo do nekaterih izključitev in zamenjav. Manca pravi, da se to lahko tolmači, da je kdo hotel izključiti, ali zamenjati ljudi, ki so bili do sedaj na izredno odgovornih mestih in ki so zavzeli odkrita in pogumna stališča, ljudi, ki so odkrito podpirali sestavo enobranarje vlade z zunanjo podporo republikancev in socialistov. Kar se je pripetilo, pravi Manca, je treba ostro kritizirati, ker je PSI med pogajanjmi jasno povedala, kaj misli v zvezi z nekaterimi morebitnimi izključitvami ali zamenjavami. Manca pravi, da socialisti imajo zaupanje v Mora, da pa

bodo imeli odprte oči in bodo sproti ocenjevali konkretna vladna dejanja.

Nezadovoljstvo za nekatere izključitve in spremembe v ministrskih resorih je izrazil tudi socialistični voditelj Mancini, ki pravi, da je zelo resno, kar se je pripetilo pri sestavi nove vlade, zlasti če se upošteva, iz katerih krogov je prišla zahteva po spremembah. Mancini tudi pravi, da se kritike ne nanašajo na osebe, ki so zasedle, ali bi morale zasedeti notranje, oziroma obrambno ministrstvo, da pa gre za politično dejanje, ki ga socialistična stranka ni ocenila med notranjimi posvetovanji za rešitev vladne krize. Član osrednjega vodstva PSI Balzamo pa ugotavlja, da napovedano vzdržanje glasovanja liberalcev in nenadna zamenjava notranjega in obrambnega ministrstva ni mogoče podcenjevati.

PRVI DAN «MALEGA VRHA» V VLADIVOSTOKU

VEČ KOT OSEM UR RAZGOVORA MED BREŽNJEVOM IN FORDOM



Leonid Brežnev

Obpravnavala sta predvsem dvostranske odnose in strateško oborožitev

VLADIVOSTOK, 23. — Prvi dan «malega vrha» med Fordom in Brežnjevom v Vladivostoku je bil uspešen, ne samo, ker je omogočil osebno spoznanje med voditelja dveh svetovnih supersil, ampak tudi, ker je že rodil nekatere rezultate. Najvažnejši rezultat, kot je povedal Kissinger po osemurnem razgovoru med ameriškim predsednikom in generalnim tajnikom KP SZ, je «znaten napredek» glede vprašanja omejevanja strateškega oboroževanja. Kissinger je dejal, da sta se stališči obeh strani zblížili ter da bodo v kratkem dana ...va navodila obema delegacijama, ki se pogajata v Ženevi.

Ford in Brežnev sta začela pogovore že na vlaku, ki ju je peljal z vojaškega letališča v Vladivostok, kamor je pristalo predsedniško letalo, v Vladivostok. Prvi del razgovora je bil posvečen dvostranskim odnosom. Kot je pozneje povedal ravnatelj agencije TASS Zamiatin, ki spremlja Brežnjeva, je bilo z obeh strani poudarjeno, da so se v zadnjih treh letih medsebojni odnosi znatno izboljšali in da se mora ta proces nadaljevati in postati neizogiben. Pogovori so delno potekali ob navzočnosti obeh delegacij, deloma le s prisotnostjo zunanjih ministrov Gromika in Kissingerja, delno pa na štiri oči. Prav zaradi uspešnosti pogovorov in velikega števila vprašanj na dnevnem redu je bilo odpovedano slavnostno kosilo, na katerem bi si morala Brežnev in Ford izmenjati zdravici.

Razgovori se bodo nadaljevali jutri, ko bo govor predvsem o mednarodno-političnih vprašanjih, v prvi vrsti o Bliznjem vzhodu. Popoldne se bo Ford vrnil v domovino.

RIM, 23. — Osrednje vodstvo komunistične partije je na svoji zadnji seji sklenilo sklicati zasedanje centralnega komiteja in zasedanje nadzorne komisije za ponedeljek, 9. decembra s sledečim dnevnim redom: «Sklicanje XIV. vsedržavnega kongresa KPS».



Gerald Ford

DANES

Nova Morova vlada KD—PRI je včeraj prisegla pred predsednikom republike. 2. decembra bo Moro prečital najprej v senatu in nato v poslanski zbornici vladno programsko izjavo. Nato bo razprava o odstopu o zaupnici. Zamenjava notranjega in obrambnega ministra je povzročila zlasti med socialisti veliko nezadovoljstvo. Pravi, da je PSI še med posajinji in glasovanju o zaupnici. Zamenjava notranjega in obrambnega ministra je povzročila zlasti med socialisti veliko nezadovoljstvo. Pravi, da je PSI še med posajinji in glasovanju o zaupnici. Zamenjava notranjega in obrambnega ministra je povzročila zlasti med socialisti veliko nezadovoljstvo. Pravi, da je PSI še med posajinji in glasovanju o zaupnici.

Prvi razgovor med ameriškim predsednikom Fordom in generalnim tajnikom KP SZ Brežnjevom, ki sta se srečala včeraj v Vladivostoku, je trajal osem ur ter je bil posvečen pregledu stanja dvostranskih odnosov in vprašanju omejevanja strateške oborožitve. V tej zvezi je bil dosežen napredek.

Vendar prilagoditev blagovnih spisikov ob istočasni odpravi nekaterih drugih zavihralnih dejavnikov v okviru malobrne blagovne menjave najbrž ne bo zadostovala. Sodelovanje med obmejnimi območji se mora razširiti tudi izven trgovinskega okvira in zajeti druge oblike kooperacije, zlasti na tehničnem in industrijskem področju ter skupno delovanje italijanskih in jugoslovanskih obmejnih podjetij na domačih in na tretjih tržiščih. Jugoslavija kot neuvrščena država nudi s tega vidika še posebno široke možnosti.

ELIO FORNAZARIC

OB ZAKLJUČKU 9. KONGRESA ZSMJ V BEOGRADU

Jugoslovanska mladina za uresničenje zakonitih pravic nacionalnih manjšin

Poslanica slovenske mladine v Italiji kongresu

(Od našega dopisnika)

BEOGRAD, 23. — V Beogradu se je danes po treh dneh končal 9. kongres Zveze socialistične mladine Jugoslavije, na katerem je sodelovalo nad 900 delegatov in skoraj prav toliko gostov iz Jugoslavije in inozemstva. Na kongresu so bile dolocene naloge članov v delu za organizacijsko krepitev in družbeno politično angaziranje. Delegati so sprejeli statut nove enotne mladinske organizacije, akcijsko politični program in resolucijo o mednarodni dejavnosti in sodelovanju. V prvi med današnjima plenarnima sejanja je na seji konference Zveze socialistične mladine Jugoslavije bilo izvoljeno predsedstvo in tajništvo zveze, za novega predsednika je bil izvoljen Albanez Azem Vlasi, a za tajnika Matko Topolović.

Na plenarnih sejah so bili navzoči tudi gostje iz inozemstva. Med zasedanjem kongresa so številne tuje delegacije izročile kongresu poslanice. V pozdravu zastopnikov slovenske mladine iz Italije kongresu, se med drugim poudarja, da zamejska mladina z isto pozornostjo kot jugoslovanska spremlja delo kongresa, na katerem jugoslovanska mladina polagala obračun za uspešno delo in načrtuje smerice za bodočnost. Čeprav zamejsko mladino loči od mladine Jugoslavije meja, so njena prizadevanja in cilji isti. V

pismu kongresu zastopniki slovenske mladine v Italiji opozarjajo na težko politično krizo v Italiji, na rast neofašističnih sil, ki si v takih razmerah skušajo utrti pot do oblasti, in na položaj slovenske manjšine v Italiji, ki po 30 letih obstoja republike še vedno nima vseh pravic, ki bi jamčile enakopravne možnosti kulturnega in gospodarskega razvoja. Poseben težaven je položaj slovenskega življa v videnski pokrajini, ki se mu ne priznava niti obstoj. Slovenci v Italiji se zavedajo, da so, vse kar so doslej dosegli, dosegli z vztrajnim bojem svojih organizacij, s podporo italijanskih naprednih organizacij in z doslednim stališčem matične dežele v odnosu do narodnostnih manjšin v zamejstvu. V pismu se ugotavlja, da nimajo pravne politične volje za reševanje problematike slovenskega ljudstva v Italiji tiste sile, ki dopuščajo obnovo fašizma in v prikritih in neprikritih oblikah. Slovenska mladina v Italiji, ki aktivno sodeluje z jugoslovansko mladino za uresničenje načel, da morajo narodnostne manjšine biti sredstvo zbliževanja med sosednimi narodi, želi jugoslovanski mladi, da bi tudi v bodočnosti rezultati njenega dela potjevali ugled, ki ga matična Jugoslavija uživa v svetu.

V resoluciji o mednarodni dejavnosti in sodelovanju ZSMJ se med

drugim poudarja, da se bo Zveza socialistične mladine Jugoslavije skupno z ostalimi družbeno političnimi silami Jugoslavije zavzemala za vsestransko uresničenje pravic nacionalnih manjšin sosednih držav, za njihovo nacionalno individualnost, svobodo, svoboden in vsestranski razvoj in zagotovitev vseh pravic, ki jim pripadajo, na podlagi listine svetovne organizacije. ZSMJ obsoja politiko asimilacije, neenakopravnega položaja manjšin in zanižanja njihovega obstoja in se zavzema, da bi postale dejavniki zbliževanja in ne ločitve narodov.

B. B.

NOV ATENTAT V SAVONI

SAVONA, 23. — Fašisti so danes popoldne izvedli nov atentat v Savoni, ki na srečo ni povzročil žrtev. To je že šesti atentat v dveh tednih: današnji je imel očiten izjavični pomen, saj je bomba eksplodirala prav v trenutku, ko je v mestu zasedal antifašistični odbor ob navzočnosti predsednika poslanske zbornice Pertinija.

Bombo so postavili ob avtocesti Savona - Turin, v kraju Cadibona, samo 7 kilometrov od Savone. Eksplozija je bila silovita ter je skopala v asfalu globoko luknjo

ter raznesla več metrov zaščitne ograje. Na srečo ni bilo v bližini nikogar. Bomba je eksplodirala samo okoli kilometer od kraja, kjer so fašisti preteklo soboto izvedli atentat na železniško progo. Tudi danes so se atentatorji poslužili dinamita, kot v vseh prejšnjih atentatih.

Danes je bil v Savoni pogreb 82-letne učiteljice Nelly Dallari, ki je bila ubita v prejšnjem atentatu, pri katerem je bilo ranjenih še drugih 12 oseb. Na željo družine je bil pogreb v strogo za-

sebnosti obliki. Ligurija je bila danes prizorišče še dveh atentatov. V Varazzeju, nedaleč od Savone, so atentatorji razstrelili avtomobil, ki je bil parkiran pred karabinjersko postajo. Avtomobil je bil povsem uničen. V Genovi pa so neznanec odvrgel molotkovo proti sedežu neke sekcije krščanske demokratije v središču mesta. V neki telefonski kabini so preiskovalci našli letak fašističnega značaja z gesli proti notranjemu ministru Tavianju.

TRŽAŠKI DNEVNIK

POSUKS USTVARJANJA PANIKE

Na štirih šolah napovedane bombe

V zavodih pri Sv. Ivanu ni bilo pouka

Včeraj ob 8.30 je na slovenski srednji šoli pri Sv. Ivanu pozvonil telefon. Slušalko je dvignil uslužbenec Antek Terčon in slišal kratek stavek v italijanski: «Na šoli je bomba». Takoj je obvestil ravnateljico dr. Abramovo, ki je poklicala policijo in odredila, da se šola izprazni, saj je prva stvar varnost šoli zaupanih dijakov. Policijski agenti so že izpraznjeno šolo preiskali, niso pa našli ničesar. Skoro enaka telefonska obvestila so skoro vsi ob isti uri prejeli tudi na treh italijanskih šolah, navtičnem inštitutu, na zavodu «Carli» in tehnični šoli ENAIP. V vseh štirih primerih se je na drugi strani žice oglašal glas mlajšega moškega.

O zadevi je politični oddelek tržaške kvesture uvedel preiskavo, ki vodi seveda predvsem v desničarske kroge, ki so v zadnjih dneh pričeli po vsej državi s ponovno ofenzivo ustrahovanja in ustvarjanja panike, čemur služijo tudi takšne telefonske sporočila, ki pa so se v preteklosti žal že prepogosto končala s tragičnimi posledicami.

Slovo Borisa Trampuža od SKGZ



Predsednik SKGZ Boris Race izročil Borisu Trampužu darilo — sliko Ljuzeta Spacala

SEJA DEŽELNEGA VODSTVA KPI

NEZADOSTEN ZA KPI DEŽELNI PROGRAM

Vendar v njem podčrtujejo tudi pozitivnost nekaterih novih elementov

Deželni komite KPI je na svoji včerajšnji seji po poročilu namestnika deželnega tajnika Baracetija ocenil program novega deželnega odbora za nezadovoljiv v odnosu do resnih vprašanj gospodarskega in socialnega razvoja. Istočasno je v uradnem sporočilu o sestanku tudi reklo, da so v programu nekateri novi elementi, ki so rezultat naprednih predlogov KPI in PSI ter množičnega gibanja delavcev in dijakov, ki jih je treba pozitivno oceniti. Nato zelo podrobno nastavljajo pozitivne rešitve in ugotavljajo, da že dejstvo, da so v petek izvolili samo odbor niso pa se prebrali programa, govori o ostankih notranjih napetosti.

V uradnem poročilu KPI nadalje kritizirajo bojazljivost, s katero stranke leve sredine obravnavajo mednarodne odnose in položaj dežele. Največjo pomanjkljivost pa predstavlja v programu popolno pomanjkanje poglavitnega načina upravljanja in moralizacijskega življenja, kar pomeni, da je KPI vnovič vsilila drugim strankam staro politično razdeljevanje oblasti in političke med klientele in podobno. V zaključku je v poročilu reklo, da se bo KPI borila za izvedbo pozitivnega dela deželnega programa.

Tajništvi KPI in ZKMI

o fašističnih provokacijah

Tajništvi tržaške federacije KPI ter ZKMI sta izrazili globoko zaskrbljenost nad zaostrovanjem fašističnih provokacij, ki se izražajo z novim nasiljem ter s širjenjem alarmističnih vestí o možnosti bombnih atentatov na raznih šolah. Očitno je, poudarjata tajništvi, da skuša je zmede in napetosti v obdobju, ki je navede kritično za Italijo ter posebno v trenutku, ko govorimo o novih preobrazbenih posegih v šolstvu, ki bi jih morale prinesiti pooblaščenice odredbe. Tajništvi obenem obojata stavko dijakov, ki so jo za prihodnji četrtek oklicale razne izvenparlamentarne skupine. Nasprotno vabita dijak in šolnike, da priredijo na šolah skupščine.

Jutri sestanek

štirih konzult

Jutri se bodo sestale štiri rajonske konzulte. Ob 18. uri se bosta sestali konzulta za Staro mitnico (Ul. Foscolo 7) ter konzulta za Novo mesto (v obliki javne skupščine v župnijski dvorani v Ul. S. Anastasio), ob 20. uri se bosta sestala konzulta za področje Valmaure ter Naselja sv. Sergija (Stara istrska cesta 3), ob 20.30 pa konzulta za Rojan, Greto in Barkovlje (Ul. S. Ermacora 3). Razen konzulte za Valmauro, ki jo obravnava proračun za 1975, bodo vse ostale konzulte razpravljale o problemih šolstva ter o pooblaščenih odredbah.

● Pokrajinski sindikat upokojencev CGIL, CISL in UIL prireja v torek, 26. novembra, ob 17. uri v dvorani Di Vittorio v Ul. Ponderes, skupščino, na kateri bodo obravnavali probleme, ki zadevajo kategorijo.

● Tržaška občina je razpisala natečaj za devet študijskih stipendij za študente filozofske in ekonomske fakultete v Trstu. Stipendije znašajo 250.000 lir. Prošnje je treba poslati najkasneje do 12. ure v petek, 27. decembra, letos v urade tržaške občine, soba 32.

VČERAJ V NAŠEM MESTU

Srečanje organizatorjev konference esperantistov

Na sedežu tržaškega esperantskega združenja v Ul. Trento 1 so se včeraj sestali organizatorji mednarodnega srečanja «Trilanda konfe-

DRUGE VESTI

NA OSMI STRANI

TRŽAŠKI DNEVNIK

Slovo Borisa Trampuža od SKGZ



Predsednik SKGZ Boris Race izročil Borisu Trampužu darilo — sliko Ljuzeta Spacala

Generalni konzul SFRJ v Trstu, Boris Trampuž, se po štirih letih vrača v domovino. Pretekli četrtek se je poslovil tudi od izvršnega odbora Slovenske kulturno-gospodarske zveze in od predstavnikov vanjo včlanjenih slovenskih zamejskih organizacij na Trzaskem, Goriskem in v Beneški Sloveniji. Med priručnim tovariškim srečanjem v prostorih slovenskega dijaškega doma v Trstu, se mu je v imenu SKGZ predsednik Boris Race izročil za vse, kar je v teh štirih letih intenzivnih letih svojega bivanja med nami kot predstavnik matične dežele naredil za našo zamejsko slovensko skupnost in za njegovo globoko občuteno prisotnost v življenju naše skupnosti. Zatekel mu je, da bi odnesel iz naših krajev najboljše vtise in izrazil obenem željo, da bi lahko manjšina še naprej bila deležna njegove naklonenosti in zavzetosti. V spomin in znak hvaležnosti mu je nato poklonil umetniško sliko našega tržaškega umetnika Ljuzeta Spacala.

Boris Trampuž se je za izrečene besede vidno ganjen zahvalil za zagotovilo, da se med nami ni počutil samo kot predstavnik matične države z vsemi obveznostmi, ki mu jih je nalagala službena dolžnost, pač pa kot del nas samih, saj drugače kot Kraševac ni mogel. Zatekel je SKGZ in njenim organizacijam mnogo uspehov v nadaljnjem delu za koristi slovenske zamejske skupnosti in zagotovilo, da bo tudi v bodoče z nami s srcem in dejanji.

Boris Trampuž se je za izrečene besede vidno ganjen zahvalil za zagotovilo, da se med nami ni počutil samo kot predstavnik matične države z vsemi obveznostmi, ki mu jih je nalagala službena dolžnost, pač pa kot del nas samih, saj drugače kot Kraševac ni mogel. Zatekel je SKGZ in njenim organizacijam mnogo uspehov v nadaljnjem delu za koristi slovenske zamejske skupnosti in zagotovilo, da bo tudi v bodoče z nami s srcem in dejanji.

Boris Trampuž se je za izrečene besede vidno ganjen zahvalil za zagotovilo, da se med nami ni počutil samo kot predstavnik matične države z vsemi obveznostmi, ki mu jih je nalagala službena dolžnost, pač pa kot del nas samih, saj drugače kot Kraševac ni mogel. Zatekel je SKGZ in njenim organizacijam mnogo uspehov v nadaljnjem delu za koristi slovenske zamejske skupnosti in zagotovilo, da bo tudi v bodoče z nami s srcem in dejanji.

PO POŽARU NA PROSEKU

Prosvetni dom

naj se čimprej popravi

V sredo, 20. novembra, se je sestel na seji odbor prosvetnega društva Prosek - Kontovel in razpravljal v prvi vrsti o požaru, ki je prizadel poslopje, v katerem ima sedež prosvetno društvo in ostale kulturno - prosvetne organizacije s Proseka - Kontovela. Odbor je sklenil, da v najkrajšem času skliče sestanek, na katerega bo povabil predstavnike Slovensko - kulturne gospodarske zveze, Slovenske prosvetne zveze, upravnik poslopja in predstavnike domaćih prosvetnih ustanov, da se porazgovorijo o čimprejšnjem popravilu stavbe.

Odbor je sklenil, da letos odpravi tradicionalno miklavževanje za otroke slovenskega otroškega vrtca in osnovne šole in razstava slovenske knjige. Člani odbora nadalje priporočajo vsem organizacijam, da naj aktivno nadaljujejo s prosvetnim delovanjem in naj si vsaka organizacija poskrbi začasen sedež v upanju, da bo Prosvetni dom v čimkrajšem času obnovljen in ponovno na razpolago doseganjim uporabnikom. Ob tej priložnosti se odbor prosvetnega društva Prosek - Kontovel zahvaljuje vsem včasom, ki so ob požaru prisikloili na pomoč ter rešili del arhiva in opreme.

Tržaška knjižarna s sodelovanjem PD Slovence priredi razstavo slovenske knjige in folklornih predmetov v srenjski hiši v Borštu danes, 24. t.m., 17. do 20. ure.

Včeraj - danes

Francesco Viola, 49-letna Genoveffa Polviri vd. Postogna, 91-letna Margherita Mikler vd. Giampiccoli, 48-letni Antonio Scherzani, 68-letni Giovanni Frausin, 81-letni Zvonimiro Ivanec, 72-letna Giovanna Rustia, 80-letna Augusta Carrara vd. Zulliani, 73-letni Teonillo Prevosti, 65-letna Maria Barissi vd. Giampiccoli.

OKLICI: uradnik Tullio Zamola in gospodinja Maria Baldini, plekar Giorgio Zerovnich in gospodinja Lucia Albertini, uradnik Giorgio Fulizio in uradnica Laura Miazzi, strumunisti Sergio Ciachci in uradnica Susanna Vanini, pristaniški delavci Maria Zupancic in gospodinja Gemma Zagaria, industr. izvedenec Pietro Alvaro Prade in frizerka Loredana Kozina, delavec Michele Bernardini in delavka Franca Frisi, mehanik Massimo Capra in trg. pomočnica Katia Gracan, pomorščak Angelo Lauto in gospodinja Nerina Sain, delavec Stefano De Carlo in frizerka Tiziana Penko, trgovec Aldo Ferro in gospodinja Lidia Giuricin, Edoardo Ukmar in Edv. Herminia Pena, karabinjer Carmine Lizzadri in gospodinja Antonietta Bovino, upokojenec Giuseppe Stavanja in učiteljica Ileana Aurelia Comaniciu, upokojenec Angelo Lo Nigro in gospodinja Antonia Mikles, električar Claudio Ceporal in trg. pomočnica Liliana Ersetti, delavec Roberto Degrossi in delavka Graziella Rossetti, svobodni poklic

Gledališča

VERDI

Danes popoldne ob 16. uri bo na sporedu ponovitev Donizettijeve opere «Ljubezni napoj». V glavnih vlogah bodo nastopili M. Guglielmi, B. Prior, P. Washington, M. Lore-dan in A. Rinaldi. Slednji začasno nadomešča zbolelega baritonista R. Paneraia.

Medtem se nadaljujejo priprave na skorajšnje uprizoritve Verdieve opere «I due Foscari», v kateri bodo v glavnih vlogah nastopili R. Orlando Malaspina, P. Cappuccilli, A. Maddalena, B. Rufo in V. Corda. V torek ob 18. uri bo v prostorih Časnikarskega krožka v Trstu posebna konferenca o novem delu na sporedu.

POLITEAMA ROSSETTI
Danes ob 16.30 in 20.30 predstavi Gina Bramierija z Ombretto Coli «Cielo mio marito» Costanze in Marchesia. V raznih vlogah nastopajo še Enzo Garinei, Rino Gioielli, Marzio Onorato, Fulvia Gasser, Erika Beltrami in Marisa Merlini. Režija Garinei in Giovannini. Rezervacija in prodaja vstopnic pri Osrednji blagajni, Pasaja Protti, tel. 36-372 in 38-547. Popust za abonente Teatra Stabile.

Danes popoldne ob 17. uri je v Kulturnem domu v Trstu

REVIIJA PEVSKIH ZBOROV 1974

ki jo prireja ZVEZA CERKVENIH PEVSKIH ZBOROV v Trstu



Slovenski klub priredi v torek, 26. novembra, ob 20.30

predavanje STOJANA SPETICA

ZAROTE V ITALIJI

Na zanimivo in nadvse aktualno predavanje o sledovih črnih senc toplo vabljeni.

Šolske vesti

Ravnateljstvo slovenske strokovne šole sporoča, da se je začelo vpisovanje v I. razred oddelka za šivilje. Če bo vsaj 8 vpisanih bodo razred lahko odprli.

Društvo staršev in prijateljev mladine, osnovne šole in vrtca v Ulici Donadoni bo priredilo v četrtek, 28. t.m., ob 20.30 v šolskih prostorih predavanje, na katerem bo dr. Franc Škerlj govoril o temi: «Pooblaščenice odredbe in volitve na slovenskih šolah». Vljudno vabljeni!

PD «SLAVKO ŠKAMPERLE» priredi v sredo, 27. t.m., ob 20. uri predavanje Bruna Križmana «Današnja stvarnost na Kubi» s prikazom diazitivov. Vabljeni člani in prijatelji društva.

Slovensko prosvetno društvo «Igo Gradun»

Danes, 24. t.m., bomo ob 17. uri predvajali slovenski film «Cvetje v jeseni». Vrteli ga bomo v preurejeni dvorani štetihi udeležbi.

Prosvetno društvo «Ivan Grbec» v Škledju

priredi od ponedeljka, 2. decembra, do petka, 6. decembra, tradicionalno

MIKLAVŽEVO RAZSTAVO KNJIG

Razstava z bogato izbiro knjig za male in velike ter lepih gramofonskih plošč, bo odprta vsak dan od 17. do 19. ure.

Škedenjci iskreno vabljeni!

uradnica Maria Kapelj, učitelj Michele Borsetti in učiteljica Maria Nazzarina Gri, uradnik dr. Stefano Pesaresi in univ. študentka Serena Grassi, trgovec Martina Petronio in uradnica Teodora Dussini, univ. študent Sergio Kosic in uradnica Alida Ricci.

LOTERIJA			
BARI	54	47	65
CAGLIARI	53	62	77
FIRENCE	55	57	44
GENOVA	38	22	21
MILAN	51	83	36
NEAPELJ	55	24	21
PALERMO	47	80	13
RIM	43	53	17
TURIN	49	69	75
BENETKE	34	44	9

ENALOTTO

X X X X X X X X X X

DNEVNA SLUŽBA LEKARN (od 13.30 do 16. ure)
A. Barbo, Garibaldi trg 4; Go-dina, All'Isola, Ul. Giannastica 6; Chiari - Crotti, Ul. Tor S. Piero 2.

NOCNA SLUŽBA LEKARN

(od 19.30 do 8.30)
All'Alabarda, Istrska ulica 7; de Leitenburg, Trg S. Giovanni 5; Al S. Andrea, Trg Venezia 2.

LEKARNE V OKOLICI

Bojunec (tel. 228 124), Bazovica (tel. 226 165), Opince (tel. 211 001), Prosek (tel. 225 141), Božje polje - Zgonik (tel. 225 596), Nabrežina (tel. 200 121), Sesljan (tel. 209 197), Zavje (tel. 213 137), Milje (tel. 271 124).

GLASBENA MATICA — TRST

Sezona 1974-75

Tretji abonmajski koncert

V petek, 29. novembra 1974, ob 20.30 v Kulturnem domu v Trstu

Vladimir Krpan

Klavirski recital

Rezervacija in prodaja vstopnic v pisarni Glasbene matice (tel. 41-86-05) in eno uro pred pričetkom koncerta pri blagajni Kulturnega doma

Baletna šola SSG v Trstu

Stalno slovensko gledališče vabi k vpisu v baletno šolo, ki jo sta vodili priznani pedagoginji Nada Križmančič in Selma Micheluzzi. Pouk bo v Kulturnem domu v Trstu.

Vpisovanje je na upravi SSG od 8. do 14. ure. V baletno šolo se sprejmejo kandidatke in kandidati od 6. leta starosti dalje. Pouk se bo predvidoma pričel prve dni decembra. Vpisnina znaša 1.000 lir, šolnina pa mesečno 7.000 lir.

Kino

Ariston I.N.C. 16.30—22.00 «Invito».

Režija Claude Goretta. Barvni film. Nacionalne 15.00 «Salvate la tigre».

Jack Lemmon. Barvni film.

Excelsior — matineja ob 10.00—11.30 «Silvestro e Gonzales in orbita».

Excelsior 15.00 «Esecutore oltre la legge».

Alain Delon in Mireille Darc. Barvni film.

Grattacielo 14.30 «Attenti a quei due ...chiamate Londra».

Roger Moore. Barvni film.

Fenice — matineja ob 10.00—11.30 «L'uomo mascherato contro i pirati».

Fenice 15.00 «Romanzo popolare».

Barvni zabavni film, v katerem igra U. Tognazzi in Ornella Muti.

Eden 14.00—22.15 «Emmanuel».

Alain Cuny, Sylvia Kristel in Marika Green. Barvni film. Prepovedano mladini pod 18. letom.

Ritz 14.00—22.15 «Emmanuel».

Alain Cuny, Sylvia Kristel in Marika Green. Barvni film. Prepovedano mladini pod 18. letom.

Aurora 15.00 «Stavisky».

Jean Paul Belmondo. Barvni film.

Capitol 15.00 «La stangata».

Barvni film. Vstopnina 700 lir.

Cristallo 15.00 «Il cittadino si ribella».

Franco Nero. Barvni film. Prepovedano mladini pod 14. letom.

Impero 15.30 «Il portiere di notte».

Barvni film. Prepovedano mladini pod 18. letom.

Filodrammatico 15.00—22.00 «Maria Rosa la Guardana».

Isabella Biagini in Ninetto Davoli. Barvni film. Prepovedano mladini pod 18. letom.

Moderno 14.30 «Il viaggio di Sinbad».

Barvni film.

Ideale 15.00 «La schiava».

Lando Buzzanca in Catherine Speak. Barvni film.

Vittorio Veneto 14.30 «E' una sporca faccenda tenente Parker».

J. Wayne. Barvni film.

Abbazia 14.30 «Che cosa è successo fra mio padre e tua madre?».

Jack Lemmon in Juliet Mills. Barvni film.

Astra 15.00 «L'ultima neve di primavera».

Agostina Belli in Bekim Fehmiu. Barvni film.

Mignon 14.30 Serija znanstvenofantastičnih filmov: «Il trionfo di King Kong».

Barvni film.

Radio 14.30 «Fantasia».

Barvna risanka Walt Disneya.

Volta - Milje 15.00 «Piedone lo Spirito».

Bud Spencer, Raimond Pellegrin in Juliette Mayniel. Barvni film.

Vodstvo Tržaškega partizanskega pevskega zbora obvešča pevce in orkestraše, da bo odhod avtobusov na gostovanje na Jesenice, v Begunje in na Vrhniko v soboto, 30. t.m., ob 14.30 izpred Bazoviškega doma. Pevci naj se zberejo ob 14. uri.

Izleti

SPDT priredi v nedeljo, 8. dec., avtobusni izlet v neznan. Prevozili bomo 200 km; hodili (po želji) 2 uri. Po kosilu po miklavževanje. Miklavž bo sprejmal darove zjutraj v avtobusu. Kdor ugane progno ima vožnjo in kosilo zastoni. Vpisovanje do 2. decembra v uradu ZSSD — Ul. Geppa 9/II. Potreben potni list ali prepustnica.

BOŽIČNI IN NOVOLETNI IZLETI

Potovalni urad «AURORE» priredi dva božična izleta z avtobusom na: «BLED» 24. — 26. 12. 1974 cena 29.000 lir

«BOHINJ - VOGEL» 22. — 26. 12. 1974 cena 38.000 lir

Temu izletu se lahko pridružio izletniki z lastnim prevoznim sredstvom; in dva novoletna izleta v: LJUBLJANO — Hotel «LEV» 31. 12. 1974 — 1. 1. 1975 z vlakom, cena 29.000 lir s silvestrsko večerjo;

«PARIS» 29. 12. 1974 — 1. 1. 1975, z letalom, cena 139.000 lir s silvestrsko večerjo. Informacije in prenočitve pri potovalnem uradu «AURORE», Ul. Cicerone 4, tel. 29-243

Dne 22. t.m. je preminil naš dragi

PETER BARAČIČ

Pogreb bo jutri, ponedeljek, 23. t.m., ob 14.30 iz mrtvašnice glavne bolnišnice naravnost v cerkev v Borštu.

Zalostno vest sporočajo: žena Liza, sin Albert z ženo Tanjo in ljubljnim vnučkom Robyjem.

Boršt, 24. novembra 1974

Pogrebno podjetje Zimolo

ZAHVALA

Iz vsega srca se zahvaljujemo vsem, ki so sočustvovali z nami ob smrti našega nepozabnega

ANTONA LAVRENČIČA

Posebej se zahvaljujemo g. Dušanu Jakominu, g. Savi Zobec za pomoč ob njegovi zadnji uri in dragima prijatelja Marjanu in Nevi Dolgan, vsem, ki so ga spremlili na njegovi zadnji poti in vsem, ki so na kakršenkoli način počastili njegov spomin.

LAVRENČIČEVI

Trst, 24. novembra 1974

ZAHVALA

Ganjeni ob tolikih izrazih sočutja, ki smo ga bili deležni ob izgubi naše nepozabne

VINCENCE (CENE) ČUK vd. PURINANI

se toplo zahvaljujemo č.g. župniku, prijateljem, znancem ter vsem, ki so nam bili ob strani v naši veliki žalosti.

SVOJCI

Trebbče, 24. novembra 1974

Pogrebno podjetje, Ul. Zonta 3, tel. 38006

ZAHVALA

Globoko ganjeni ob izrazih sočutja, ki smo ga bili deležni ob izgubi naše drage

NINE

se toplo zahvaljujemo.

Družina TROBIC — DE FRANZA

Kontovel, 24. novembra 1974

Občinsko pogrebno podjetje

ZAHVALA

Ganjeni ob tolikih izrazih sočutja ob smrti našega draga

PETRA PRIBACA

se zahvaljujemo vsem, ki so na kakršenkoli način počastili njegov spomin

Družina PRIBAC

Katinara, 24. novembra 1974

ZAHVALA

Iskreno se zahvaljujemo vsem, ki so z nami sočustvovali ob izgubi našega draga

EMILA FURLANA

Prisrčna zahvala č.g. župniku, vsem, ki so ga v bolezi obiskovali, pevskemu zboru, darovalcem cvetja ter tistim, ki so ga spremlili k večnemu počitku.

Družine FURLAN

Zgonik, Trst, 24. novembra 1974

KAJ PRINAŠAJO ŠOLSKA POOBLAŠČENE ODREDBE (3)

Novi šolski sveti za osnovne nižje in višje srednje šole

Pooblaščen odredba št. 416 z dne 31. maja 1974 predvideva v svojem prvem naslovu, prvem poglavju, nekaterih organov, ki bodo izvoljeni 19. 26. januarja in 2. februarja 1975. V nedeljo bodo predvideni volitvi izvolitvi medrazredne svete in svete šolskega okoliša osnovnih šol in vrtcev. Ministrski ukrep predvideva za naslednjo nedeljo izvolitev razrednih, zavodnih ter disciplinskih svetov za učence po nižjih srednjih šolah, v nedeljo 2. februarja pa bodo potekale volitve v razredne, zavodne in disciplinske svete za učence v višjih srednjih in umetnostnih šolah.

Tretji člen pooblaščenice odredbe št. 416 predvideva na osnovnih šolah ustanovitve medrazrednih svetov, ki združujejo paralele vsakega razreda, več razredov ali tudi celo šole (kot bo primer marsikakšne slovenske šole). Medrazredne svete sestavljajo: šolski paralelni razredov, razredov ali šole in po 1 izvoljeni zastopnik za vsak razred. Medrazredni svetovni predseduje didaktični ravnatelj ali izvoljeni ravnatelj, ki mu didaktični ravnatelj poveri mandat.

Sveta se volijo vsako leto, sestajajo se v šoli vsakega razreda in imajo nalogo, da oblikujejo za svet šolskega okoliša predloge za vzgojno in didaktično dejavnost, za eksperimentacijo, da poglabljajo odnose med šolniki, starši in učenci. Medrazredni sveti brez zastopnikov staršev, kar pomeni s prisotnostjo šolskih, imajo nalogo, da uresničijo didaktično koordinacijo in medpredmetne odnose. Volitve v medrazredne svete temeljijo na enotni kandidaturi listi. To velja samo za starše, ker so vsi šolski obravnavani razredov prisotni v svetu. Odredba ne predvideva zastopnikov pomožnega osebja ali učencev. Izvolitev v medrazredne svete potrdi didaktični ravnatelj.

Glede izvolitve svetov šolskih okolišev, t.j. na področju didaktičnih ravnateljev, veljajo naslednja določila: Vsak svet šolskih okolišev (sveti šolskih okolišev so predvideni edinele za osnovne šole in vrtce) ima najmanj 14 članov, ko gre za okoliš z manj kot 500 učenci, in največ 19 članov, ko gre za okoliš z več kot 500 učenci. V prvem primeru (svet z manj kot 500 učenci) je v svetu 6 zastopnikov šolskih, 1 zastopnik pomožnega osebja, 6 zastopnikov staršev in didaktični ravnatelj. V drugem primeru je razmerje naslednje: 8 šolskih, 2 predstavnikov pomožnega osebja, 8 zastopnikov staršev in didaktični ravnatelj. Zastopniki so izvoljeni na podlagi kandidatih list staršev, v okviru sveta šolskih in zbora pomožnega osebja. Edina neizvoljena oseba je didaktični ravnatelj. Svet šolskega okoliša imajo triletni mandat. Volilno pravico imajo starši ali njihovi zakoniti zastopniki. V začetku je bilo razširjeno mnenje, da bo volilno pravico imel le oče. Na podlagi ministrskega ukrepa se je zvedelo, da bosta volivca tako mati kot oče učenca. Za svet šolskega okoliša se morajo sestaviti kandidatne liste, katerih kandidati bodo izvoljeni na podlagi proporcionalnega volilnega sistema. Kandidatne liste lahko predložijo: 2 volivca, če je manj kot 10 volivcev, desetina volivcev, če je manj kot 100 volivcev in 20 volivcev, če je več kot 100 volivcev. Predlagatelji list ne morejo biti istočasno kandidati in obenem ne smejo kandidirati na več listah.

Zaradi neurejenosti otroških vrtcev veljajo za izvolitev svetov šolskih okolišev isti predpisi, kot za osnovno šolo. V sedanjem trenutku bi morali za vzgojitelje v otroških vrtcih pustiti 1 ali 2 mesti (če je svet sestavljen iz 14, oz. 19 članov) za njihovo zastopstvo v svetih osnovnošolskih okolišev.

Po izvolitvi sveta šolskega okoliša, ki ga potrdi pokrajinski šolski skrbnik, se svet sestane in izvoli iz vrst zastopnikov staršev svojega predsednika. Svet prav tako izvoli izvršni odbor, ki ga sestavljajo zastopnik šolskih, zastopnik pomožnega osebja in dva zastopnika staršev. V odboru ima že vnaprej določeno mesto tudi didaktični ravnatelj, ki postane predsednik izvršnega odbora. V odboru je predvideno tudi mesto za načelnika tekmstva didaktičnega ravnatelja, ki postane tajnik izvršnega odbora.

Pristojnosti sveta šolskega okoliša so naslednje: odobri preračun in obračun; odreja uporabo finančnih sredstev za upravnno in didaktično poslovanje okoliša; sklepa na podlagi predloga izvršnega odbora o organizaciji in načrtovanju življenja in dejavnosti šole (to pa v okviru proračunskih sredstev), glede pravilnika šolskega okoliša, med drugim v zvezi s knjižnicami, o uporabi kulturnih sredstev, o obnašanju učencev, glede nakupa, obnavljanja in uporabe pripomočkov za šolanje in izobraževanje, glede prilaganja šolskega urnika in kole darja specifičnim razmeram, glede na črtovanja in uresničevanja med in izvenšolske dejavnosti s posebnim ozrom na šolske tečaje, dopolnine dejavnosti, ekskurzije itd., glede stikov z drugimi šolami, glede udeležbe v kulturnem, športnem in rekreacijskem življenju, glede podpirne dejavnosti. Izvršni odbor šolskega okoliša pripravlja gradivo in predloge za svet.

V zvezi s svetom šolskega okoliša kar velja tudi za svete nižjih in srednjih šol, je zelo važna tudi vloga sveta šolskih. Svet šolskih sestavljajo vsi šolski (razen občasni šolniki) okoliša. Predsednik sveta šolskih je didaktični ravnatelj. Svet šolskih ima naslednje pristojnosti: sklepa o didaktičnem poslovanju okoliša, predvsem skrbi za vzgojno dejavnost, da bi jo prilagodil v okviru obstoječih zakonodaj posebnim ambientnim zahtevam (ta pristojnost spada v okvir svobode poučevanja, ki jo odredba jamči vsakemu šolniku); izdelava predloge za sestavo razredov, urnikov in drugih šolskih dejavnosti; periodično vrednoti vzgojo in dejavnost; predpisuje šolske knjige po predhodnem posvetovanju z

medrazrednimi sveti; sprejema ukrepe glede eksperimentacije; daje pobude za strokovno usposobitev šolskih. Svet šolskih je istočasno tudi volilna enota, ker izvoli - lastnega zastopnika v krajih ali šolah do 200 učencev, 2 zastopnika do 500 učencev, 3 zastopnika do 900 učencev in 4 zastopnike v krajih ali šolah z več kot 900 učenci, da sodelujejo z didaktičnim ravnateljem. Svet šolskih v okolišu izvoli lastne zastopnike v svet šolskega okoliša. Svet šolskih se konstituira ob začetku vsakega šolskega leta.

V nižjih in višjih srednjih šolah so predvideni zavodni ali šolski sveti. Sveti višjih srednjih šol bodo prav tako izvoljeni dne 26. januarja 1975. Vsaka nižja srednja šola ima za vsak razred po en svet, ki ga sestavljajo vsi šolski in po štirje izvoljeni predstavniki staršev. Razredni sveti imajo iste pristojnosti kot medrazredni sveti v osnovnih šolah.

Vsaka nižja srednja šola ali zavod izvoli šolski ali zavodni svet. Število članov šolskega sveta je istočasno določeno: 14 članov za šole izpod 500 učencev in 19 za šole z nad 500 učenci. Kot sveti za šolski okoliš imajo naslednje sestavo: 6, oz. 8 zastopnikov šolskih, 1, oz. 2 zastopnika pomožnega osebja, 6, oz. 8 zastopnikov staršev. Pristojnosti so iste kot pri svetih šolskega okoliša. Volitve v razredne svete so vsakoletne in na podlagi enotne liste, volitve v šolske ali zavodne svete pa potekajo vsaki tri leta in temeljijo na kandidatih listah, kot pri svetih šolskih svetov. Če nekateri izvoljeni zastopniki nimajo več volilne pravice (n.p.r. ker so njihovi sinovi zapustili šolo, na njihovo mesto stopijo prvi neizvoljeni kandidati liste, ki ji izpraznjeno mesto pripada).

V nedeljo 26. januarja bodo predvideni volitvi izvolitvi tudi disciplinski svet za učence. Svet je predviden samo na nižjih in višjih srednjih šolah. Ravnatelj šole predsestavlja disciplinski svet, ki ga sestavljajo 2 zastopnika šolskih in 2 zastopnika staršev. Disciplinski svet, ki je izvoljen za leto dni, je pristojen za disciplinske prestopke učencev. V nedeljo, 2. februarja, so poklicani na volišča volivci, ki jih odredba predvideva na višjih srednjih in umetnostnih šolah. Vse, kar je bilo do sedaj predvideno za nižje srednje šole, velja tudi za višje; razredni sveti, zavodni sveti, disciplinski svet za učence. Razlika je v tem, da v razredne svete se razmerje spremeni, ker imajo volilno pravico vsi učenci nad 16 let starosti; namesto 4 zastopnikov staršev ostaneta dva, ker prideta v poštev dva zastopnika učencev; v zavodni ali šolski svet se šteje zastopnikov staršev zmanjša na 3, oz. 4 (v zvezi s številom učencev - manj ali več kot 500), ker pridejo 3, oz. 4 zastopniki učencev. Tudi v disciplinski svet višjih srednjih šol pride zastopnik učencev, ki zmanjša na ta način število zastopnikov staršev na 1 e-noto.

Poleg že navedenih organov morajo šolski in vsakem šolskem okolišu ali zavodu izvoliti tudi odbor za vrednotenje delovnega uspeha šolskih. Odbor sestavljajo didaktični ravnatelj, oz. zavodni didaktični ravnatelj, oz. stalni ter 1 ravnatelj in 2, oz. 4 stalni ter 1 ravnatelj in 2, oz. 4 zastopniki učencev. Odbor ima enoletni mandat na podlagi volitev v okviru sveta šolskih. Odbor ima enoletni mandat in opravlja svoje dolžnosti le na zahtevo prizadetega, ne pa avtomatično za vse šolske.

Skratka: prihodnja januarja in februarja pride na vrsto izvolitev medrazrednih in razrednih svetov v osnovnih in vseh srednjih šolah (enoletni mandat in enotne liste), svetov šolskih okolišev za osnovne šole (triletni mandat in kandidatne liste), zavodnih ali šolskih svetov nižjih in višjih srednjih šol (triletni mandat in kandidatne liste), disciplinskih svetov za učence v srednjih šolah (enoletni mandat in kandidatne liste). Volivci so naslednji: starši v vseh primerih, za svete razredne medrazrednih in razrednih svetov tudi pomožno osebo, za zavodne in disciplinske



Rojstvo v preprosti kmečki družini, ki je napela vse svoje moči, da je otroka izšolala; prvi in nato vedno pogostejši spopadi s trdimi zakoni življenjske stvarnosti; uspehi in neuspehi, radostni trenutki in trenutki tesnobe, dvomov, mogoče obupa. Nato nova družina in skrb za zagotovitev svojim otrokom še boljše prihodnosti, kot so jo starši mogli dati njemu, in na koncu poslednji pogled na dolgo prehojeno pot ter poslednja sprava z usodo, ki pušča le spomin...

To bi lahko bila zasnova dolgega življenjepisa o človeku, ki je vtisnil svoj, četudi skromen pečat dobi, kakršna je bila za primorsko skupnost doba obeh svetovnih vojn. Je pa tudi le skromni zapis ob eni izmed toliko osmrtnic, ki se dan z dnem prepletajo z drugimi novicami dnevnega tiska. Zapis o Antonu Lavrenčiču, ki ne more zaleti vseh odtenkov njegovega bogatega življenja, ki pa lahko poudari, kako je Lavrenčič v viharjih, ki so pretresli dobo in okolje, v katerih je živel, nesebično soustvarjal pogoje za boljše narodnostno in družbeno prihodnost.



VABITA NA VEČER LJUDSKIH PESMI IN PLESOV

«U CELEM TRSTE LUČKE NI...»

V KULTURNEM DOMU v soboto, 30. novembra 1974 ob 20.30 v nedeljo, 1. decembra 1974 ob 17.30

Darovi in prispevki

ZA SPOMENIK PADLIM V NOB IZ KRIZA

Ljudski dom v Križu prispeva 300.000 lir.

Namesto cvetja na grob Antona Rudeža iz Nabrežine daruje Lidija Bogatec 2.000 lir.

Ob vrnitvi v domačo rojstvo vas iz daljne Argentine darujeta Genio Sedmak in žena Milka 10.000 lir.

Ob 12. obletnici smrti Katerine Košuta darujejo hčerke Matilda, Nina in Anica 10.000 lir.

ZA SPOMENIK PADLIM V NOB IZ SKEDENJA, S KOLONKOVCA IN OD SV. ANE

V počastitev spomina pokojnih Benedikta Sbernikarja, Antona Lavrenčiča in Ljuba Kravosa darujeta družini Kodrič in Šiškovci 15.000 lir.

Ob 5. obletnici smrti Pepija Pučiča daruje sestra Franca 2.000 lir za ŠD Polet in Opčin.

Sandro Gruđen (Gabrovce 57/a) daruje 10.000 lir za SK Kras.

V spomin Ivana Ote daruje Klavdij Kofol 3.000 lir za ŠD Breg.

Namesto svetja na grob Ljubota Kravosa darujeta družina Vatta in Valerijo 5.000 lir za PD Tabor in 5.000 lir za Dijaško matico.

V spomin pok. Danila Kosa darujejo vaščani iz Mačkoli 50.500 lir za Center za oživiljanje v Trstu.

Ob 1. obletnici smrti nepozabnega Zorana Pavliča darujejo starši in sestra 10.000 lir za PD Slovenec iz Boršta in 5.000 lir za ŠD Breg.

Namesto cvetja na grob Ljubota Kravosa poklanja družina Miro in Slavko Sosič 10.000 lir za popravilo prosvetnega doma na Opčinah.

Namesto cvetja na grob Ivana Ote daruje Vojko Kocjančič 3.000 lir za ŠD Breg.

V spomin na pok. očeta Ivana Ote darujeta sinova Milko in Klavdij 20.000 lir za PD V. Vodnik in 20.000 lir za ŠD Breg.

Za kulturni dom Prosek-Kontovel darujejo: Milko Štoka 5.000 lir,

cvetličarke s Proseka Anica, Drača in Viktor 5.000 lir.

Ob 1. obletnici smrti dragega Zorana Pavliča darujeta Stojan in družina Petaros 3.000 lir za Tržaško folklorno skupino.

V spomin na brata Ljuba darujeta Nada in Gorko z družinama 200 din za Dijaško matico.

V spomin na dobrega brata Ljuba daruje Mila 10.000 lir za TPPZ.

Namesto cvetja na grob Zalke Novel poklanja družina Danila Merlaka 5.000 lir za štedenjski etnografski muzej.

Namesto cvetja na grob Antona Lavrenčiča daruje družina Danila Merlaka 5.000 lir za Štedenjski etnografski muzej.

V počastitev spomina Antona Lavrenčiča darujeta Mila, Lidija in Pepina 7.500 lir za PD I. Grbec v Škedenju. V isti namen daruje Mira Šuman 3.000 lir za PD I. Grbec v Škedenju.

Namesto cvetja na grob Ljuba Kravosa darujeta Zofija in Iva Batič 2.000 lir za PD Tabor.

V počastitev spomina Antona Lavrenčiča daruje Ema Tomažič 5.000 lir za PD Ivan Grbec.

Namesto cvetja na grob Justine Milkočič ob Banov darujeta Milko in Anči s Proseka 5.000 lir za ŠD Polet.

V spomin Ivana Ote darujeta Gizele in Viktor Ota 3.000 lir za Dijaško matico.

Redni član Flavio Grison z Opčin daruje 500 lir za TPPZ.

V počastitev spomina Vinkota Kalca daruje Anton Marc iz Bazovice 5.000 lir za TPPZ.

Ker v teh dneh poteka 50 let odkar so ga fašisti, ko je imel komaj 15 let, na Gorici v Boljuncu pretepli, daruje Branko Žerjal 5.000 lir za komunistični tisk.

Namesto cvetja na grob Ljuba Kravosa darujeta družini Miro in Slavko Sosič 10.000 lir za ŠD Polet.

Zora Čok daruje 5.000 lir za ŠD Polet.

Za PD Rdeča zvezda darujeta Ivo Lavrenčič 2.000 lir in N.N. 10 tisoč lir.

Ob prvi obletnici tragične smrti Zorana Pavliča in ob drugi obletnici smrti Remigija Novaka daruje družina Sulji 3.000 lir za Tržaško folklorno skupino.

Namesto cvetja na grob Antona Lavrenčiča daruje Justa Brijak 3 tisoč lir za PD Ivan Grbec.

V počastitev spomina dragega soproga Omera Sefiča daruje Vilma Sefič Sancin 20.000 lir za dom Ukmarja v Škedenju.

Ob 2. obletnici smrti drage mame Stefanije Kralj, darujeta hči Marčeta in sin Berto 5.000 lir za športno društvo «Primorec» iz Trebč.

OBVESTILO KZ VINOGRADNIKOM

Vse vinogradnike obveščamo, da se bliža 29. november, ko zapade rok za prijavo letošnjega vinskega pridelka. Kdor še ni opravil te formalnosti in namerava v teku sezone prodati določeno količino vina ali pa bo odprl osmico, naj to uredi pravočasno; ali neposredno na davčnem uradu, ali pa se lahko zgleda na patronatu Kmečke zveze, kjer bo opravil vse potrebno za prijavo.

OBVESTILO JUGOSLOVANSKIM UPOKOJENCEM

Vse tukajšnje upokojujence, ki prejemajo od Jugoslavije katero izmed pokojnin, pozivamo, da se zgledajo v našem uradu - patronatu Kmečke zveze - INAC, Ul. Cicerone 8/b - za pravočasno dostavitev potrdila o življenju in nezaposelnosti na Skupnost invalidskega in pokojninskega zavarovanja v Ljubljani. Zanimostni naj bi se zgledali v teku tega meseca.

● Pokrajinsko tajništvo sindikata CGIL obvešča svoje članice, da bo v torek, 26. novembra, stavka osebja vrtcev ONAIRC.

OBVESTILO

Uprava zgošniške občine, v smislu zakona št. 162 z dne 12. 2. 1965, sporoča, da morajo vsi pridelovalci vina prijaviti svoj pridelanek najkasneje do 29. novembra 1974. Posebne prijavnice so na razpolago na občinskem uradu. Po 29. novembru ne bo občinska uprava sprejemala več prijav, zaradi česar ne bo niti izdajala potrdil za prodajo. Za kršitelje tega zakonskega določila so predvidene visoke denarne kazni.

V pripravi knjižno delo o lepotah Krasa

Založniška hiša Lint pripravlja pod pokroviteljstvom Avtonomne turistične ustanove v Trstu izdajo ilustrirane knjige o Krasu in njegovih lepotah v vseh štirih letnih časih. Barvne fotografije so delo znane amaterja Maria Amsticija. Delo, s katerim si založba nadeja, da bo osvetlila značilnosti in lepote Krasa s človeškega, znanstvenega in vzgojnega vidika, bo nedvomno velike vrednosti tudi kot turistični in izletniški priročnik.

Mali oglasi

TAKOJSNJA DOBAVA 128, 127; 128 71, 72; 850 coupé 67, 69; 850 spyder 69; 124 coupé 68, 69; 124 67, 69; 850 special 68, 70; 500 L 68, 69; 70; fiat 750 66, 69, fiat 1300 66 in drugih 20 avtomobilov vseh vrst na ogled v Ul. Giulija 10 in Ul. Cologna 7 - Autosalone Trieste.

«LITRENO» - melanična delavnica Cavalli, tudi drugih avtomobilov v Ul. Rittmayer 4/a.

AUTOAGENZIA ZANARDO, Ul. del Bosco 20, tel. 796348, «Poverljiv» zastopnik za Alfa Romeo najvišje ocenjuje vaš rabljeni avtomobil v zameno za novega ali rabljenega in zahteva najmanjši preduj za do 36-mesečne obroke. Rabljene avtomobile menjamo za rabljene. Odprto tudi ob praznikih od 10. do 13. ure. Alfa Romeo 2000 berlina 1972; 2000 spider 1973; alfetta 1973; 1300 super 1971; 1300 GT junior 1972, 1970; duo 1300 spider 1971; alfa sud 1974; FIAT 850 spider 1968; 128 berlina 1974; 124 special 1971; 130 berlina 1970; AUTOBIANCHI primula 65 c 3 vrata 1970; INNOCENT mini 1001 export 1972; LAVERDA 750 SF 1974; ciao 50 1974; FIAT 128 coupé 1100 SL nova takojšnja dostava. OBISČITE NAS!!! ENODRUŽINSKO HIŠO v mestu Ljubljani zamenjam za hišo v Trstu ali Gorici ali za posvetilo v okolici Trsta ali Gorice. Ponudbe na Oglasi oddelku Primorskega dnevnika.

ISČEMO ZIDARJA bivajočega na področju Sv. Križ - Nabrežina za zidanje ograje vile. Telefon 36-793 - 68-533.

KUŽNI NA PRODAJ. Nemški čistokrvni volčjaki, visok rodovnik. Nova vzreja v Trstu. Beloglav št. 4 pri obnemem bloku v Plavjah, tel. 81-47-88.

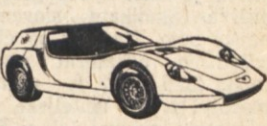
ISČEMO VAJENCA za trgovino barv (okvirjev). Telefonirati na 21-21-68 (Opčine).

DAJEMO V NAJEM v Boljuncu enodružinsko stanovanje, prostor za delavnico. Zglasi se: Padriče 193.

DAJEMO V NAJEM gostilno v okolici. Telefonirati: 82-32-87.

AUTORALLY

Pahor Giorgio
Ul. Zonta, 3/A tel. 69-250
Avtopritikline - novosti PERSONAL - domači in uvoženi nadomestni deli. Zastopnik avtomobilskih eum DUNIOP.



OSMICA
Dušan Milčič, Zagradec 2, toči belo in črno domače vino.

MI PRI DELAVSKIH ZADRUGAH ZAMRZUJEMO VSE CENE

OD 25. NOVEMBRA DO 25. JANUARJA

SUPERCOOP

COOPERATIVE OPERAIE DELAVSKE ZADRUGE

največja samopostrežna organizacija v deželi

NAPOVEDALA JO JE SINDIKALNA FEDERACIJA CGIL-CISL-UIL

Za obrambo delovnih mest in za reforme bo v torek splošna stavka na Goriškem

Po mestnih ulicah bo sprevod, na Travniku pa bo ob 10. uri sindikalno zborovanje - Stavkali bodo tudi dijaki

V torek, 26. novembra, bo na Goriškem splošna stavka delavcev in uslužbencev v industrijskih in trgovskih stroki ter v javnih uradih. Stavko je napovedala enotna sindikalna federacija in ima namen podpreti borbo sindikatov za reforme v državi, za odpravo razlik v draginskih dokladah, v obrambo delovnih mest in za ponovni razvoj gospodarstva v državi.

S posebnim ozirom na naše probleme se sindikati zavzemajo za izgradnjo tistih infrastruktur pri Gorici, ki bi omogočile povečanje trgovske izmenjave vzhodnih držav in za čimprejšnje izvajanje zakonov, ki določajo gradnjo stanovanjskih hiš za delavce.

Stavka bo v torek od 9. do 12. ure. Napovedan je sprevod po glavnih mestnih ulicah z zborovanjem na Travniku. Delavci iz Gorice, Krmina in Gradišča se bodo zbrali v Ulici Bratstva Casale, za delavce iz tržiskega okoliša pa bo zbirališče pri spominskem parku na Korzu Italia. Spreveda bosta krenila vsak zase, pri kavarni Tomadin se bosta združila v enega. Če bo vreme nagajalo bo zborovanje namesto na Travniku v kinodvorani Corso.

Delavci, ki imajo izmene, bodo stavkali zadnje tri ure vsake izmene.

V stavki bodo sodelovali tudi dijaki. Medškolski odbor je izdal proglas, s katerim napoveduje stavko v vseh višjih srednjih šolah. Ni pa izključeno, da bo stavka zajela vse šole, kajti kaže, da bodo v tej stavki sodelovali tudi profesorji in učitelji.

Delovanje Sindikata slovenske šole v Gorici

V četrtak je imel odbor goriškega tajništva Sindikata slovenske šole enajsto sejo. Na njej so člani razpravljali o nekaterih važnih vprašanjih. Med temi je zahtevala po namestitvi treh učiteljskih moči na slovenski osnovni šoli v Pevmi. Tu namreč že več let poučujeva v večrazrednicah dve učiteljici, v letošnjem šolskem letu se je v prvi razred vpisalo dvanajst otrok, ti hodijo v večrazrednico z otroci drugega razreda, zakon pa predvideva, da je lahko v večrazrednicah največ 10 otrok. Zahteva po tretji učni moči je torej po zakonu.

ŽIVAHNO DELOVANJE SPZ NA GORIŠKEM

V prihodnjem tednu na sporedu kar sedem kulturnih prireditev

V Štandrežu bo v soboto nastopil tamburaški zbor iz Škofje Loke

O uspehih predavanj in drugih kulturnih večerov v prosvetnih društvih, ki so članjena v Slovensko prosvetno zvezo, smo že poročali. Tudi predavanja, ki so bila v prejšnjem tednu v Gorici, Štandrežu, Dolu in Gabrijah so pritegnila precej ljudi.

V Štandrežu je v četrtak predaval prof. Janez Hoenn iz Nove Gorice. Priказal je številne barvne diapozitive iz predelov Armenije in Gruzije, teh dveh zanimivih dežel Sovjetske zveze. Ljudje so z zanimanjem sledili predavanju, pred njim je govornika predstavil član predsedstva SPZ Danilo Nanut, o letošnjem programu predavanj pa je govoril Zdenko Vogrič. Ta je tudi predstavil drugega predavatelja, prof. Rudijer Hoenna, ki je v petek o Soči predaval v poslopiju Osnovne šole v Gabrijah. To je bilo prvo predavanje po tolikšnem času v Gabrijah, ki pa je pripravilo prosvetno društvo «Skala». Podobna predavanja bodo v tem kraju vsakih petnajst dni. V Dolu pa je, na pobudo društva «Kras», predaval Miladin Černe iz Gorice. Pri-povedal je o svojem potovanju v razne južnoameriške države in prikazal zanimive filme, ki jih je sam posnel.

Program prihodnjega tedna je celo obsežnejši kot prejšnji. V glavnem težijo v vodstvu SPZ, da bi bila predavanja v vsakem kraju vsakih petnajst dni. Do sedaj so se omejili na razna potopisna predavanja, sčasoma pa pridejo na vrsto tudi taka z drugačno tematiko. V Števerjani bo v prostorih društva «Brišči» gric predavanje v sredo, 27. novembra. Tu bo razne kratkometražne filme prikazoval goriški kinoamater Zdenko Vogrič. Priказal bo nekaj filmov z naših prireditev, pa tudi nekatere filme s potovanj po raznih deželah.

V četrtak, 28. novembra, bo na sedežu prosvetnega društva «Jezer» v Doberdobi predaval Roman Radar iz Gorice. Predavanje bo poznoril s številnimi diapozitivi. Miladin Černe bo v Kulturnem domu v Sovodnjah, prav tako v sredo, 28. novembra, predaval svoj film o potovanju okrog sveta. Černe je v zadnjih letih prepoznal precej dežel in ima na razpolago številne barvne filme, ki jih je sam posnel. Sovodenjem bo prikazal zanimive kraje v Avstraliji in še posebej v jugovzhodni Aziji.

V Jamljah, v hiši Jožeta Pahorja-Smoleta, pa bo v petek, 29. novembra, na prvi predavanju kratkometražnih filmov o nekaterih letosnjih dogodkih pri nas, ki so jih po-

nu upravičena. Sindikat je imenoval v dve komisiji svoja zastopnika. Prihodnje leto bo posebni habilitacijski tečaj za profesorje. V pripravljani komisiji, ki jo določa točka 20 zakona št. 1074 z dne 6. decembra 1971, bo Sindikat slovenske šole iz Gorice zastopal prof. Rafael Premrl. V pokrajinski komisiji za volitve v Enste nazionale assistenza magistralne (ENAM) pa bo sindikat zastopal učitelj Slavko Rebec.

Zastopniki goriškega šolskega sindikata bodo sodelovali kot gostje na bližnjem občnem zboru Slovenske kulturno-gospodarske zveze.

Sindikat je tudi poslal prosvetno

pismo goriškemu šolskemu skrbništvu, ker ni ta uvedel pokrajinskega tečaja iz telesne vzgoje za slovenske učitelje v slovenskem jeziku. Tečaj je namreč samo v italijanskini.

V torek so sindikati napovedali splošno stavko na Goriškem. Danes bo vodstvo sindikata sklepalo o sodelovanju na tej stavki.

Prejšnji petek sta v Štandrežu obhajala zlato poroko Terezija in Andrej Beltram. Ob tem lepem jubileju jima čestitajo hčeri, sin, vnuk in zet.

ZA POŽIVITEV PROSVETNE DEJAVNOSTI V SPODNJEM DELU BRD

V Pevmi člani društva «Naš prapor» urejajo notranjost prosvetne dvorane

Letos spomlad obnovljeno prosvetno društvo je že imelo več prireditev - Treba je misliti na mladino, da se ne bo odtujevala iz slovenskega okolja - Nujno je tudi športno društvo

Obnovljeno prosvetno društvo «Naš prapor» iz Pevme, Stavnar in za Oslavja stopa v prvo leto delovanja. Kljub kratkemu obdobju obnove društva v spodnjih Brdih lahko že ocenimo njegovo delovanje, ki je vsekakor uspešno, saj je društvo v enem letu priredilo vrsto manifestacij na kulturnem in rekreacijskem področju.

Lansko jesen so se mladiči iz teh krajev pogovarjali glede ustanovitve organizacije, ki bi jih povezovala. Spočetka niso se mislili na obnovo prosvetnega društva, marveč le na neko organizirano skupino, ki bi se uveljavila predvsem na športnem področju. V razgovorih pa je bila sprejeta zamisel o obnovi prosvetnega društva, ki je svoje korenine pognalo že pred prvo svetovno vojno. Delovanje društva je nato zraslo in spet poživilo po končanih vojni grozotah. Sledilo je obdobje prisilnega mirovanja, zaradi fašistične tiranije, nakar so po drugi svetovni vojni takratni mladinci spet oživili prosvetno delovanje, ki je težilo predvsem na Pevmo, kjer so imeli tudi prosvetno

no dvorano. Okoli leta 1950 je delovanje društva «Naš prapor» spet zamrla, ker ni ta uvedel pokrajinskega tečaja iz telesne vzgoje za slovenske učitelje v slovenskem jeziku. Tečaj je namreč samo v italijanskini. V torek so sindikati napovedali splošno stavko na Goriškem. Danes bo vodstvo sindikata sklepalo o sodelovanju na tej stavki.

Lansko jesen pa so se mladi člani prosvetnega društva najprej razgovorili s tajnikom Slovenske prosvetne zveze Markom Waltrichem ter mu nakazali želje in smernice, ki jih je tajnik v imenu celotne SPZ v celoti podprl. Tako je začelo delovanje že četrte obnovljene društva «Naš prapor». Seveda je sedaj prišlo na dan vprašanje prostora, kajti dvorana v Pevmi je s časom zastarela in ni več uporabna. Tako je društvo svojega predavanja v lanski sezoni imelo v prostorih Pepijeve gostilne na Oslavju. Ze takrat pa so sprejeli sklep o ureditvi dvorane v Pevmi. Brez dvorane in le z veliko dobre volje so mladi člani društva organizirano pričeli prosvetno delovanje, ki je domaćinom že več let pomagalo. Poleg filmskih večerov in predavanj je društvo, o sodelovanju Slovenske prosvetne zveze, priredilo enodnevni izlet v Železnike, kjer je bilo srečanje z vsemi prosvetnimi društvi na Goriškem.

Večja manifestacija, za katero so odborniki društva in domaćini, ki so pri tem sodelovali, ponosni, je bil «Brški praznik» na Oslavju konec avgusta. Kljub neizkušeni in brez vsakršnih sredstev so «Na bor-jacu» priredili zares zanimiv poletni praznik, na katerem so imeli tudi kulturni program z nastopom folklornih skupin iz Sovodenj ter «Doma» iz Gorice, mešanega pevskega zbora iz Dola, Ronk in s Poljan ter vokalnega kvarteta «Kraški od-

mevi» iz Doberdoba. S to manifestacijo je društvo «Naš prapor» do-bilo precejšen ugled.

V začetku letošnje sezone so odborniki društva spet pričeli z delovanjem. Do sedaj so priredili le filmski večer, na katerem so predvajali slovensko delo «Cvetje v jeseni». Vzpredno s tem delovanjem pa so agilni prosvetari pričeli z večjo akcijo, in sicer obnovili bodo prosvetno dvorano v Pevmi. Če bo do popravila potekala brez večjih zastojev, bo dvorana uporabna že v prvih mesecih prihodnjega leta. To pa bo vsekakor velik uspeh za mlade člane društva, ki nadaljujejo s prosvetnim delom njihovih očetov in dedov.

Kaj si mladi prosvetari nadejajo za bodoče? Prva in glavna njihova skrb je nadaljevanje z delom v prosvetnem društvu. To pa ni vse. Treba je pomisliti tudi na mladino, treba jo je obdržati v slovenskem okolju. Zaradi tega nameravajo prosvetari iz teh krajev ustanoviti športno društvo, ki bi bilo prvenstveno usmerjeno na najmlajše. Jasnno, da bo treba vzpredno s tem pomisliti tudi na gradnjo primerne športskega središča, kjer naj bi se mladi zbirali in vzgajali v slovenskem duhu. To pa niso tako enostavne in lahke stvari. Priprani smo, da bodo mladi prosvetari društva «Naš prapor» uspešni tudi v tem, saj so do sedaj pokazali, da imajo veliko volje do dela.

Trda roka pokrajine do bolničarjev v umobolnici

Pokrajinski odbor je sklenil uvesti politiko trde roke do svojih uslužbencev, ki so organizirani v sindikatih CGIL, CISL in UIL. Pokrajinski odbor je pred časom v dogovoru s sindikati sprejel načelo, da se vsem delavcem, vstevši bolničarjem v umobolnici, zniža delovni urnik od 40 na 37 ur tedensko. O ureditvi tega urnika so se vodili pogovori med odborom ko se osebje Corbattom in sindikalnimi zastopniki, prišlo je že skoro do stičnih točk, kar na lepem pa je pokrajinski odbor v soglasju z ravnateljem bolnišnice vsilil svojo rešitev urnika. Do takih ukazovalnih metod ni prišlo v času leve sredine na pokrajini, sedanja centristična večina pa jih izvaja.

Sindikati so zato v prejšnjih tednih napovedali in izvedli že dve stavki po 3 ure, tretja pa je bila napovedana za danes. Predsednik pokrajinskega odbora pa je včeraj popoldne razposlal na dom vsem bolničarjem, ki so v današnjih izmenah poziv, da se morajo javiti danes na delovnih mestih, sicer bodo do njih postopali po tisti točki, ki kazenskega zakonika, ki predvideva opušanje službe na zdravniških mestih. Izvedeli smo, da bo sindikat ostro protestiral proti takemu absolutističnemu postopanju pokrajinskega odbora. Do takih pozivov ni prišlo v vseh letih levosredinske uprave. Sedanja večina pa se vrača na preživele metode ravnanja z uslužbenci. Dokaz za to je tudi pismo, ki so ga od pokrajinske uprave dobili sindikati včeraj jutraj.

DANES V OPATJEM SELU Odkritje grobnice padlim partizanom

Krajevna organizacija Zveze borcev NOV iz Opatjega sela bo danes ob 14. uri odkrila na pokopališču v Opatjem selu grobnico padlim borcem v narodnoosvobodilni borbi.

Ob tej priložnosti sekcija ANPI in Prosvetno društvo «Kras» iz Dola in s Poljan vabita vse domaćine, da se udeležijo komemorativne svečanosti, saj sta v tem kraju padla tudi dva dolanska partizana. Na svečanosti bo nastopil tudi pevski zbor «Kras» iz Dola in s Poljan. Zbirališče za skupni odhod danes ob 12.45 pred gostilno Peric pri Devetkih.

STALIŠČE MESTNE SEKCIJE PSI

Zaskrbljenost zaradi tišine o podaljšanju proste cone

Bodo prosto cono podaljšali po obstoječem zakonu samo za eno leto?

Vprašanje obnove zakona o goriški prosti coni, ki zapade letos 31. decembra so spet sprožili socialisti z včerajšnjim plemenitim tiskovnim poročilom. V tem poročilu je rečeno, da sta tako goriški občinski kot pokrajinski svet konec julija izglasovala z veliko večino glasov resolucijo z zahtevami, da se zakon o prosti coni obnovi za vrsto let, da se bo lahko iz presežkov tega zakona ustvaril sklad za Gorico, ki bo služil za finansiranje večjih infrastruktur in da bi morali znižati kontingent namenjen trgovini ter dati upravljanje teh kontingentov zainteresiranim javnim upravam.

Na sestanku parlamentarcev vseh strank na goriškem županstvu konec septembra so socialistični zastopniki zahtevali, da se preide k skupni akciji. Na tistem sestanku je bilo to sprejeto, socialdemokratski poslanec Ceccherini je obljubil, da bo parlamentarne sklice že nekaj dni pazneji pri podjajniku za financiranje Amadeu, ki je tudi pristaja PSDI, vendarle do tega sestanka ni prišlo. Na drugi strani pa so demokristjanski voditelji šli svojo pot v iskanju drugih rešitev. To v nasprotju z enotnim stališčem, ki so ga sprejeli na goriškem sestanku.

«Kaže», nadaljuje tiskovno poročilo mestne sekcije PSI, «da mi sedaj, po dolgi vlačni krizi, časa, da bi do konca leta sestavili in v obeh domih parlamenta odobrili nov zakon, ki naj bi bil tak kot sta ga zahtevala občinski in pokrajinski svet, sindikati in politične stranke. Iz glasov, ki prihajajo iz Rima, in ki jih v tukajšnjih demokristjanskih in socialdemokratskih krogih pozitivno sprejemajo, saj ne pride do nikakršnih sprememb, kaže, da bo sedanji zakon enostavno podaljšan za leto dni. Nekateri veliki trgovci bodo tako lahko kopčili svoje zasluge, za kar se morajo zahvaliti KD in PSDI, medtem ko ne bo od tega imelo koristi prebivalstvo niti mala trgovina.

Goriška sekcija PSI upa, da bo parlament lahko do konca leta sprejel nov zakon, ki bo odgovarjal zahtevam in koristim najširših plasti goriškega in sovedenskega prebivalstva.»

Interpelacija KPI v Zagreju

V imenu svetovalske skupine KPI v občini Zagraj je občinski svetovalci Franco Zilli poslal tamkajšnemu županu interpelacijo, v kateri protestira, ker je župan sprejel delegacijo fašističnega sindikata CISNAL. To je v nasprotju s politiko, ki jo je občina Zagraj vedno izvajala, posebno ko je podpisala tovarne SNTA v Zdravščini, je rečeno v interpelaciji.

Stališča levice KD

Levičarska skupina v posoški krščanski demokraciji «Forze nuove» je poslala tajniku KD Leardiju pismo, v katerem zahteva obnove stikov s PSI in SDZ, kajti nerazumljivo bi bilo, pravi pismo, da bi se na Goriškem obdržala po prihodnjih upravnih volitvah centristična koalicijska. Pismo so podpisali člani pokrajinskega odbora KD Cijan, Rebulla, Pacor in Saba, pokrajinska svetovalca Cosani in Zacani in tajniki sekcij Andrian, Germani, Pick.

Rejci goveje živine so obnovili svoj odbor

Zivinorejci naše pokrajine, ki so združeni v svoji strokovni zvezi, so imeli prejšnji dan skupščino v mali dvorani UGG, na kateri so razpravljali o svojih vprašanjih. Zveza rejcev goveje živine je imela potem tudi volitve, na katerih so sodelovali Kmečka zveza, Coltivatori diretti in Unione coltivatori Giuliani. Vse tri organizacije so se sporazumele in sestavile enotno listo. Kmečka zveza ima v odboru tri člane, v nadzornem odboru je stalni član Battello, namestnik pa Albin Čotar. Podrobneje bomo o obnovitvi odbora in o problemih kategorije poročali prihodnjič.

URNIK AVTOBUSOV IZ DOBERDOBA V TRŽIČ

Odhod izpred občine v Doberdobi: ob delavnikih: 5.10, 7.10, 8.05, 13.10, 14.50, 17.42, 22.50.

Ob sobotah odpadeta prva in zadnja vožnja.

Ob nedeljah in praznikih: 9.18, 14.25, 16.40, 19.25.

Avtobus iz Doberdoba pelje skozi Selce na glavni trg v Tržič in ob delavnikih tudi do ladjedelnice.

Pol ure poprej pravi avtobus obratno vožnjo z odhodom z glavnega trga v Tržiču, oziroma izpred ladjedelnice.

Dežurne bencinske črpalke danes na Goriškem

Danes bodo na Goriškem odprte naslednje bencinske črpalke: Občina Gorica: Shell, Ulica Crispi; Esso, Ulica Lungo Isonzo Argentina; Total, Ulica Aquileia; Chevron, Milaelova ulica, Esso, Tržaška cesta. Občina Gradišče: Total, Drevored Trieste. Občina Turjak: Vecal, Ulica Pieve. Občina Krmin: Agip, Drevored Venezia Giulia. Občina Skočjan ob Soči: Moncia, Ulica Diaz; Agip, (Pieris) Ulica Garibaldi. Ob-

MLADINSKI KROŽEK GORICA

bo v petek, 29. t. m., ob 20.30 v prostorih prosvetne dvorane na Verdijevem korzu 13 priredil

PROSLAVO 29. NOVEMBRA

Sodelujejo: člana Stalnega slovenskega gledališča iz Trsta Miranda Caharija in Stojan Colja, pevski zbor iz Dola in s Poljan, ki ga vodi Pavlina Komekova ter mešani zbor iz Dornberka, ki ga vodi Jožko Harej.

Vabljeni!

PROSVETNO DRUŠTVO «SREČKO KOSOVEL» V RONKAH PRO LOCO V RONKAH in SLOVENSKA PROSVETNA ZVEZA V GORICI

priredijo v Ronkah v soboto, 30. novembra 1974, ob 20.30, v kinodvorani RIO

VEČER SLOVENSKE IN ITALIJSKE PESMI

Nastopajo:

- Moški zbor «Jezero» iz Doberdoba
- Moški zbor «Giuseppe Verdi» iz Ronk
- Zabavni ansambel «Lojze Hlede» iz Števerjana
- Tamburaški zbor iz Škofje Loke
- Moški zbor «S. Ambrogio» iz Tržiča

Jutri v Doberdobi izredna seja občinskega sveta

Doberdobski župan Andrej Jarc

je za jutri zvečer ob 19.30 sklical izredno sejo občinskega sveta ob priložnosti vsedravnega dneva dežele, pokrajine in občine. Edina točka dnevnega reda bo predvidevala razpravo okoli tega vprašanja. Zaradi važnosti obravnavane točke so na sejo vabljeni vsi vaščani.

ZABAVNI FILMSKI POPOLDAN

Prireditelja vabita, da se popoldneva udeležijo štandreski mladinci in njihovi starši.

Razstave

V salonu Mehlo v Novi Gorici bodo v torek 26. novembra ob 18.30 otvorili razstavo fotografij Stojana Kerberja. Odprta bo do 10. decembra, prireja jo ZKKO v Novi Gorici.

BAVCON M.

GORICA, Ulica Carducci 12

VELIKA IZBIRA pleteni — nogavic in gumbov

KMEČKA BANKA

USTANOVLJENA LETA 1909

GORICA - UL. Morelli 14

Tel. 2206 - 2207

VSE BANČNE USLUGE MENJALNICA

PRIZNANO MEDNARODNO

AVTO PREVOZNIŠKO PODJETJE



LA GORIZIANA

GORICA - UL. Duca d'Aosta 180 - Tel. 28-45 GORICA

PREVZEMAMO PREVIO VSAKOVRSNENGA BLAGA



TOZD gostinstvo

PAKET OB DNEVU REPUBLIKE

28. - 29. - 30. novembra

PENZION 70 ND DNEVNO

koristite lahko samo en dan

V hotelu POLDANOVEC na LOKVAH

Prispevki

V počastitev spomina Antona Lavrenčiča darujeta Lojze in Pierina Hoban 15.000 lir v sklad za gradnjo Prosvetnega doma «A. Budal» v Štandrežu.

Uprava, vzgojitelji in gojenci Slovenskega dijaškega doma v Gorici se zahvaljujejo kmetom iz Sovodenj za njihov dar ob prazniku sv. Martina.

Kino

Gorica

VERDI 15.15—22.00 «Noi due senza domani». R. Schneider in J. L. Tringant. Barvni film.
CORSO 15.00—22.00 «L'albero delle foglie rosa». R. Ceschie in J. Richardson. Barvni film.
MODERNISSIMO 15.30—22.00 «La conversazione». G. Hackman in J. Callie. Barvni film.
VITTORIA 15.00—22.00 «Le amanti». F. Fabian in J. L. Bideau. Barvni film. Prevedeno mladini pod 14. letom.
CENTRALE 15.00—21.30 «Wisky e fantasmi». T. Scott in F. Harris. Film v barvah.

Tržič

AZZURRO 14.00—22.00 «El topos». Film v barvah.
EXCELSIOR 14.00—22.00 «Il cittadino si ribella». Barvni film.
PRINCIPE 14.00—22.00 «La preda». Barvni film.

Nova Gorica

SOCA «Mladi masčevalec», ameriški barvni film ob 16.00, 18.00 in 20.00.
SVOBODA «Slaughterjeva velika borba», ameriški barvni film ob 16.00, 18.00 in 20.00.
DESKLE «Zenska, ki je izginila». ameriški barvni film ob 17.00 in 19.30.
PRVACINA «Upor suznjeva», ameriški barvni film ob 16.00 in 20.00.
RENCE «Sins», francoski barvni film ob 16.00 in 20.00.

DEŽURNA LEKARNA V GORICI
Danes ves dan in ponoči je v Gorici dežurna lekarna Tavassani, Korzo Italija, tel. 23-76.

DEŽURNA LEKARNA V TRŽIČU
Danes ves dan in ponoči je v Tržiču dežurna lekarna Centrale, Trg Republike, tel. 72-341.

DEŽURNI ZDRAVNIKI
V Gorici, Sovodnjah in Števerjanu sta danes dežurni dr. Fornasin in dr. Schiro. V Krmini in okolici je danes dežurn dr. Venuti, v Ronkah in Doberdobi dr. De Benedetis, v Tržiču in Starancu dr. Zanasi.

V PETEK V KULTURNEM DOMU

Koncertni pianist Vladimir Krpan
gost 3. abonmajskega koncerta GMOdlični zagrebški umetnik spada med najboljše jugoslovanske re-
produktivne umetnike - Na sporedu tudi deli dveh domačih avtorjev

Prihodnji petek bo gostoval v Kulturnem domu Vladimir Krpan iz Zagreba, ki si je med mlajšo generacijo jugoslovanskih glasbenih umetnikov pridobil sloves izvrstnega pianista.

Se kot dijak zagrebške glasbene Akademije, ki jo je (v razredu znanega klavirskega pedagoga prof. Stančića) dovršil leta 1960, je s svojimi odličnimi nastopi o-
pozoril nase glasbeno javnost. Tako je leta 1959 prejel prvo nagrado na jugoslovanskem tekmovanju mladih glasbenikov.

Kot stipendist italijanske vlade je Krpan izpopolnjeval svoje znanje s nekaterimi svetovno znanimi klavirskimi pedagogi in umetniki kot s Carlom Zecchjem, Arturo Michelangelijem in drugimi ter zaključil leta 1967 postdiplomatski študij na rimski akademiji «Santa Cecilia».

V teku bogate koncertne kariere je Vladimir Krpan nastopal v številnih glasbenih centrih doma in v tujini. Sodeloval je kot solist z dirigenti kot s Münchinger, Smetacek, Matačić in drugi. Redno ga srečujemo med umetniki, ki nastopajo na glasbenih festivalih in do nedavna tudi na številnih tekmovanjih pianistov. Poleg redne koncertne dejavnosti se Krpan udeležuje kot klavirski pedagog na glasbenih akademijah v Zagrebu in v Skopju. Glasbeni kritiki ob-
javljajo o Krpanovi klavirskih koncertih izredno laskave ocene. Njegovi nastopi vzbujajo pozornost in navdušenje priznanje za odlične umetniške poudaritve. Problem tehnik, tudi pri najtežjih virtuoznih pascah, pri Krpanu ne prihaja več v obzir. Njegova odlična tehnična pripravljenost je podrejena oblikovanju muzikalne zamisli, ki zavzema pri njegovih interpretacijah prvo mesto.

Spored koncerta pianista Vladimira Krpana obsega poleg Schumannovega Karnevala op. 9 in dveh Lisztovih skladb, glasbeni deli domačih ustvarjalcev: Istrijanka Karla Pahorja in Sonata Stjepana Suleka.

Karlo Pahor se je rodil leta 1896 pri Sv. Ivanu v Trstu. Njegova življenjska pot, kot za večino slovenskih izobražencev, ni bila posejana s cvetjem. Toda že od svojih najmlajših let je nosil v sebi ljubezen do glasbe. Ko je v Gorici obiskoval učiteljske, se je obenem posvečal tudi glasbenim študijem. Da bi se v glasbi izpopolnil je po končani prvi svetovni vojni odšel na Dunaj, zatem v Bologno. V kompoziciji se je kasneje izpopolnil pri skladatelju Slavku Ostercu. Kot glasbeni pedagog je Pahor poučeval v raznih krajih Slovenije in tudi v Banjaluki, med vojno je sestavljal in vodil partizanski invalidski pevski zbor, po osvoboditvi je postal profesor za kompozicijo na Akademiji za glasbo v Ljubljani. Če prihajajo v številnih njegovih vokalnih in instrumentalnih delih od izraza prijemi sodobnih glasbenih smeri, pa se čisto opira na prve ljudske glasbe. Tako tudi v «Istrijanki», ki jo je napisal leta 1950 kot rezultat proučevanja to-
nalnega sistema glasbene folklorne v Istri in na nekaterih otokih Kvarnerskega zaliva. Istrijanka, ki jo sestavlja 15 miniaturnih, sloni na značilni istrijski lestvici. Melodika se v njej razpleta z obredno ustaljenostjo; spremljava se z živah in melodijo v dvo glasbo po ljudskem običaju, čemur sledi značilna istrska kadenca v enoglasnem; ritem je zdaj težak, mračen, lirčen, zdaj živahen, drugje pa idealiziran v domiselne kombinacije, ki se poudarjajo kontrast med različnimi miniaturnimi.

Pomembno mesto med Pahorjevimi glasbenimi deli zavzemajo ona, ki jih je skladatelj napisal kot udeležence narodnosvobodilne borbe, skladbe polne zanosa in vere v svetlo bodočnost.

Stjepan Sulek (r. 1914 v Zagrebu) se uvršča s svojimi glasbenimi deli med najpomembnejše hrvaške glasbene ustvarjalce. Se kot študent zagrebške akademije za glasbo, kjer je diplomiral leta 1936 v violinskem oddelku prof. Humla, pa tudi prva leta po osvo-
boditvi, se je Sulek bavil s koncertno dejavnostjo, kasneje pa ve-
lja njegova glasbena dejavnost predvsem glasbenemu ustvarjanju.

Njegove simfonične skladbe, koncerti za razne solistične instrumente (klavir, violina, violončelo, fagot) opera Korolani ter številna druga dela označuje jasna, pregledna arhitektonika, izklesana, na klasične vzore naslonjena oblika, katero pa skladatelj smiselno gradi iz muzikalne vsebine.

Sonata za klavir je Sulek napisal leta 1947. Značilna je za allegro tema s karakterističnim tritonom, ki daje pečat melodijam, tritonu, harmonskemu tkivu prvega stavka. V drugem stavku prevladuje temno vzdušje, ki bi ga mogli označiti kot nočno. Finales v obliki Rondaja pa povzame vedno razpoloženje prvega stavka s čvrsto arhitektoniko in močnimi akcenti.

Sulekov pomen za hrvaško glasbo se ne omejuje le na njegovo glasbeno ustvarjalnost, tudi kot profesor kompozicije ima velike zasluge, saj so iz njegove šole izšli nekateri prvovrstni mladi kompozisti.

Robert Schumann (1810 - 1856) je kot glasbeni ustvarjalec tesno povezan s klavirsko glasbo, iz nje izhaja na vseh področjih svojega glasbenega ustvarjanja. Schumann ni gostoben romantičen. Njegova dela terjajo kratko, ostro obliko, a v njej se skladatelj ves preda svoji fantaziji, ki išče predvsem psihološko resničnost in temeljnost. Hkrati so ta dela, predvsem klavirska, pravi intimni glasbeni dnevnik, odsev mnogoterih razpoloženj.

Klavirsko skladbo «Karneval op. 9», ki je na sporedu petkovga koncerta, je Schumann napisal v začetku leta 1835, sredi mask, fantastičnih oseb, v času ljubezni do mlade, ljubke Ernestine. Med začetnim Préludium in končno koracno Karnevala se zvrsti cela galerija karnevalskih podob, mask in potretov: Pierrot in Harlekin,

Chopin in Paganini, Chiarina in Estrella, Schumann kot Eusebius in Florestan, Spoznanje in Privolenje, plešče črke Asch, kjer spet srečamo Ernestino, in zaključna koracnica Davidove zveze proti Filistejcem — prispevka Schumannu in prijateljem, ki v glasbeni reviji branijo novo umetnost pred starimi meščani, katere skladatelj karakterizira s temo v basu iz 18. stoletja.

Franz Liszt (1811 - 1886) je bil gotovo najbolj bleščeča pojava klavirskega virtuozna, skladatelja in borca za nov glasbeni izraz v preteklem stoletju. Kot klavirski umetnik je bil nesporno mojster med vsemi ostalimi sodobniki, iz-
vzemi Chopina. Lisztova klavirska šola je utrla pot moderni klavirski tehniki, ki je bila pred njimi še precej okorna.

Kot organizator je bil Liszt o-

srednja osebnost evropskega glasbenega življenja v sredini 19. stol. Uveljavljal se je z velikim uspehom kot dirigent, pa tudi kot ustanovitelj in pobudnik mnogih glasbenih društev in orkestror. Zelo aktivno je sodeloval pri Wagnerjevi akciji za reformo opere.

Skladbo «Funérailles» je Liszt napisal leta 1849 kot sedmo v zbirki «Harmonies poétiques et religieuses» ter se v njej spominja padlih v revolucijskem letu 1848, zlasti svojega prijatelja kneza Lichnoveškega.

Deseto izmed njegovih «Etudes d'exécution transcendantes», ki je tudi na sporedu petkovga koncerta, bi z njegovo dramatsko vsebino mogli imenovati tudi «Appassionata». Označuje jo deklaratorni-
čen patos, ki se proti zaključku stopnjuje v prodorno virtuosnost.

DG



Koncertni pianist Vladimir Krpan

KONCERTNO ŽIVLJENJE OB SLOVENSKI OBALI IN NA GORIŠKEM

Mehka koroška narodna pesem
v pristnem ljudskem podajanjuIzvajali so jo v Kopru združeni zbori iz Koroške ob istočasnem
nastopu dveh plesnih skupin in inštrumentalnega ansambla - Obe-
tajoči srbski violinist in ugledni Komorni kvartet iz Kopenhagna

Zabeležiti moramo še nekaj koncertov, ki so bili v zadnjem času ob slovenski obali in na Goriškem.

Zavod za turizem je 15. t.m. priredil v dvorani Avditorija v Portorožu koncert, na katerem je nastopila mladi, a že precej znani beograjski violinist Jovan Kulundžija. Na sporedu je imel Turinjevi-
sonato v g-molu z vzhodnim «Vražji trilek», Bachovo Ciaccono iz II. partite v d-molu, Beethovno-
vono št. 5 v F-duru, imenovano tudi «Pomladansko» ter virtuozno pisano Introdukcijo in Rondo capriccioso Camilla Saint-Saënsa.

Koncertant je pokazal vse odlike tehnično oblikovanega izvajalca, ki nosi v sebi tudi zaznavno muzikalno kulturo. Lep, mehak ton, čista intonacija in jasno razčlenjena igra pogosto reliefno fraziranje in grajenje, ki je zlasti pri Beethovem delu, kakor tudi v Saint-Saënsovi skladbi, v napetostnih odtenkih vodilo k prepričljivi, celostni poustvaritvi zaokroženosti. Čeprav še mlad, je vendar dosegel pomemb-

no interpretacijsko dognanost in zdi se, da nosi v sebi še skrito moč, ki čaka na svojo sprostitve, ko pride čas popolne umetniške dozorelosti. Takrat bomo gotovo občutili tudi stilno pristneje zajeto Sonato v g-molu Giuseppea Tartinija in prislilni polnokrvneje dojeti in plastično oblikovani muziki Johana Sebastiana Bacha. Zaradi svoje nadarjenosti lahko pričakujemo, da bo ob nadaljnjem prizadevanju in izpopolnjevanju kmalu stopil v vrste pomembnih violinskih umetnikov.

Z zdravim muzikalnim občutjem je bila prežeta izvrstna igra pianistke Nade Kulundžija, ki je v sproščeno temo oblikovanju dosegla svoj višek v enakovredno zastavljenem sodelovanju pri Beethovni Sonati. Njena preciznost je bila izrazita v Saint-Saënsovi skladbi «Škoda», da je bil dragocen recital sorazmerno slabo obiskan. Upadljiva je bila popolna od-
sotnost profesorjev vseh treh obalnih glasbenih šol, razen ene izjeme, ki je poslušala drugi del sporeda...

V istih prostorih je sledil v nedeljo, dne 18. t.m., drugi koncert. V prepolni dvorani je bila močnega pevka manifestacija in nastop dveh plesnih skupin ter ljudskega pevsko instrumentalnega ansambla iz slovenske Koroške. Pomen te glasbeno-plesne prireditve je bil predvsem v tem, da so se nam predstavili združeni pevski zbori in drugi ansambl naših republik z on-
stran Karavank, nam zaplesali svoje plesne in zapeli svoje pesmi, ki jih sicer tudi mi zelo dobro poznamo, vendar smo jih slišali od izvajalcev, ki so najbližji njihovim izvorom, saj so nastajale v njihovem življenjskem vzdušju. Druga pomembnost skupnega nastopa je v dejstvu, da so opozorili ne le, da je njihovo ljudsko izročilo lepo, temveč da je v trenutku pritiskov in negiranja njihove narodnostne eksistence prav ljudsko izročilo tisto, ki se ga s toliko večjo močjo in ljubeznijo oklepajo ter netijo svojo vero in pogum v borbi za priznanje svojega obstoja in za pravice do bivanja na lastnih tleh in do življenja v vseh človekovskih družbenih razmerjih.

In kakor je koroška pesem preprosta, toliko je ljudsko iskrena: polna je mehke občutenosti, zdaj vesela in razigrana in celo hudomušna, zdaj otožna in hrepenceča, iz nje odseva pristna domovinska ljubezen in ponos rodne skupnosti.

Knjigo je v slovenščino prevedel Mile Pavlin, ki je bil sam pilot. Gotovo pri prevajanju ni imel lahkega dela, saj je moral iskati določene slovenske izraze obenem pa prevajati rusko epilsko lačevščino, kot je sam zapisal. Njegov prevod je dober so nekaterih slabosti, ki izvirajo deloma iz naglice dela, deloma pa nekateri izbrani slovenski izrazi niso povsem prepričljivi.

Partizanska knjiga, ki je delo dobila v roke bolj ali manj po naključju, (v Ljubljano je knjigo prinesla pisateljica Nada Kraigherjeva, kateri je pisatelj kot članici jugoslovanske pisateljske delegacije podaril original), je vsekakor poskrbel za izdajo zanimivega dela. Kljub nekaterim pomanjkljivostim bodo sprito mnogim odlik knjige, delo prebrali ne samo tisti, ki jih zanima vojna literatura, temveč predvsem bralci knjig z letalsko tematiko. Ti bodo ob knjigi še posebej uživali.

Sl. Ru.

PRI MOHORJEVI DRUŽBI V CELOVCU

100 let prvega snopiča
Staretove Občne zgodovineV sedemnajstih letih od 1874 do 1890 je izšlo
vsega petnajst snopičev s skupno 2514 stranimi

Stoletnica take knjige, kot je Občna zgodovina za slovensko ljudstvo, izpod peresa Josipa Staré, profesorja zgodovine na gimnaziji v Varaždinu, zasluži, da se je spomnimo z nekaj besedami.

Na mizi imam tri zajete knjige: prvi, drugi, tretji, četrti in peti zvezek Občne zgodovine, ki jo je sedemnajst let zaporedoma pisal za Občano Mohorjevo družbo v Celovcu zgodovinar Josip Staré. Prvi snopič je izšel točno pred sto leti v jeseni 1874. Vsega je v sedemnajstih letih, to je od leta 1874 do 1890, izšlo petnajst snopičev, kot je bilo označeno z rimskimi številkami na vsakem snopiču na zunanji strani. Vseh petnajst snopičev je obsegalo skupaj 2514 strani! Koliko vztrajnosti in potrpljenja, koliko dela in brskanja po »arhivskih zapisih«
je zahtevalo tako osrednje delo!

Žal, da nimam ohranjene zunanje platnice prvega snopiča Občne zgodovine, da bi jo lahko prikazal bralcem tega zapisa. Je pa ohranjena prva notranja naslovna stran. Ta stran mi vsakokrat, ko

vzamem v roke to obsežno delo, vzbuja nekakšno spoštovanje do pisca tako obširnega zgodovinskega dela. Te naslovni strani se pozna, da je stara sto let. Lastnik tega snopiča, član Družbe sv. Mohora za leto 1874, je bil prvi snopič verjetno hranil na polici, pribiti na nosilnem tramu v kmečki hiši, kjer so v starih časih ohranjali knjige, da jih niso dobili in razgrajali otroci. Pred sto leti je bila slovenska knjiga v kmečki hiši še prava redkost. Notranji naslovni list je začnel od dima in starosti. V kmečko hišo z lesenim stropom, ki ga je podpiral nosilni tram, se je verjetno kadilo iz kuhinje. Tako je prva notranja naslovna stran okajana, zato jo ogledujem s spoštovanjem in ponosom. Na tej strani je naslednji napis:

Občna zgodovina za slovensko ljudstvo. Spisal Josip Staré, profesor zgodovine na kr. gimnaziji v Varaždinu. Na svitlo dal družba sv. Mohora v Celovcu. I. zvezek. 1874. Natisnila tiskarnica družbe sv. Mohora v Celovcu.

V uvodu k prvemu zvezku je pisec med drugim zapisal: «Namen pričujoče knjige je popisovati, kako se je človeški rod razvijal, da je dosegel do sedanjega omike. Občna zgodovina torej popisuje razvoj človeškega rodu. Ves svet in vse kar na njem, se vedno razvija in vedno napreduje, dokler popolnoma ne dozori, propade ter se umakne novim stvarim.»

V sedemnajstih letih, to je od leta 1874 do leta 1890, je izšlo petnajst snopičev. V teh petnajstih snopičih je opisana zgodovina človeštva vse od sive prapredvine. Pisec tega obširnega dela — in prav tako družbi založnici — so redno izhajanje snopičev preprečevale razne ovire in nasprotja. Sam je v Zagorju k zadnjemu snopiču zapisal:

«Ljubezen do predmeta in do slovenskega naroda mi je dajala srca, da sem do konca dosegel, česar sem se lotil.»

Ko so v letih od 1874 do 1877 izšli prvi štirje snopiči, je v petem snopiču za uvod k III. zvezku leta 1878 zapisal:

«Od dne do dne bolj sprevidam, kako težko nalogo sem prevzel, ko sem se bil odločil spisovati občno zgodovino za slovensko ljudstvo. Imel sem dobro voljo, a če svojega namena nisem dosegel, naj mi Slovenci odpustijo in potrpe, dokler jim zmožnosti perja kaj boljšega ne ponudi.»

Danes, po sto letih, vzbuja tako skromnost pisca tako obsežnega in zahtevnega dela resnično spoštovanje.

Pagon-Andrej Ogarev

PASQUALE GUJON

LJUDJE NADIŠKIH DOLIN

V tiskarni «Arti Grafiche Friulane» v Vidnu je bila v teh dneh dotisnana in je že v prodaji nekaj nad 100 strani obse-
gajoča knjiga z naslovom «La gente delle valli del Natissone». Napisal jo je v italijanski beneški slovenski duhovnik Pasquale Gujoni, župnik v Matajurju. V podlistku izhaja že nekaj časa tuaj v Novem Matajurju — štirinajstodnevniku beneških Slovencev.

V pismu, ki nam ga je napisal ob tej priložnosti, je avtor knjige zapisal:

«Ne vem ali se vam bo vse dopadlo, kar je rečeno. Rabiti sem moral govor in argumente, za katere so občutljivi naši Benečani, kakor tudi italijansko namesto slovensčine ali narčja. Naduse potrebno je priti do spoznanja svoje identitete. Morala bo kaj zalego. Lepo pozdravljam.»

Podobno misel izraža v uvodu k svoji knjigi, kjer v petih točkah ugotavlja, da je slovensko narčje samo dokaz, da se ljudje beneških dolin razlikujejo od ostalih v državi, kateri pripadajo, da so prejšnji rodovi bili ponosni na svoje tradicije, navade in vlogo v državah, v katere so bili vključeni, da njihove kulturne dediščine in zlasti govorice nikakor ne gre podcenjevati, da so si dosedanje italijanske vlade prizadevale izbrisati vsak znak njihove etnične različenosti, da bi jih izenačili z ostalim narodom in končno, da je med negativnimi značilnostmi prebivalcev beneških dolin najbolj očiten kompleks manjverdnosti, ker so etnična manjšina, da je ta kompleks po eni strani posledica nevednosti, po drugi in ne poslednji, pa umetno vzdušje premišljenega podcenjevanja, ki so ga ustvarile osebnosti javne ureditve.

Knjiga je razdeljena na 20 krajših poglavij, ki obravnavajo zgodovinske, verske, jezikovne, psihološke in druge značilnosti ljudi beneških dolin, vlogo šole, utrpe, pomen sprejemanja materinskega slovenskega jezika v otroški dobi za otrokovo duševnost in njegov razvoj.

Knjiga je pisana enostavno, razumljivo in koristno za preprostega bralca, zanimiva pa bo tudi za vsakogar, ki mu je usoda naših beneških rojakov pri srcu. Zato jo toplo priporočamo našim čitateljem, avtor pa zasluži za svoje delo vse priznanje.

Spacal je tam, med spomini prednikov, med kamenjem «kalun», med izjedanim lesom kmečkih omar in skrinj, med sledniki ki polnijo zemljene posode ter med bleščajoč kotlovinasto kuhinjsko posodo, med podobami ter med predmeti, ki jih je zrl že o svojih otroških dneh in ki so mu postali domačini kot najbolj resnične besede rodnega jezika, v tihem razmišljanju, ki se nato razvije v podobah zrele dobe preko tiste metamorfoze, ki je zaznava v simboličnih elementih grafičnih in slikarskih motivov, ki prevladujejo v Spacalovi umetnosti.

In omoza se nadaljuje med resničnostjo in domišljijo, ki jo na izreden način osvetljujejo jasne fotografije, ki jih je napravil princiljivo interpret. Kakršni Zannier v neposredni primerjavi s Spacalovimi najnovejšimi slikami in grafikami, ki so z izključno izraznega stališča še bolj intenzivne.

Pročelja hiš, z okenskim odprtini, z okviri iz belega kamna, ki jih obdajajo, z nizkimi in bolj širokimi vratni postanejo prostori, grajeni iz ploster in obarvani reliefi, naslikanih v projekciji na videz abstraktni, ki pa se pokaže kot konkretna podoba jasne vizije spremenjene resničnosti.

Sedanja razstava se loči od prejšnje po tem, ker se je na predzadnji razstavi pojavil v glavnem z grafiko, tokrat pa le z olji. O Spacalovi doslednosti in umetnosti je znani italijanski umetnostni kritik Giuseppe Marchiori med drugim napisal: «Vedno se je in to s posebnimi primeri: razstava omenjena neprestano povezuje Spacalove umetnosti z okoljem, v katerem je umetnik živel in žiti in to s staro zvestobo na okolje ter s pogledom, ki je vedno uperjen v stvari s poniznim videzom intimne, tajne preteklosti. Ne moremo si zamisliti Spacala izven okolja, ki ga njegova domišljija poudarja s skromnimi dodatki tišine in samote, ne moremo si ga zamisliti izven bor-

Lojze Spacal v galeriji «Forum»

Po dveh letih se je znani tržiški slikar Lojze Spacal ponovno predstavil tržiškemu občinstvu. V galeriji «Forum» je razobesil vrsto svojih novejših del. Kot vedno doslej se je Spacal tudi tokrat predstavil s posebnimi deli, kar je v skladu z njegovimi rekli bi sistemom, kajti Spacal poučarja, da se mora umetnik spet predstaviti občinstvu le tedaj, ko lahko pove kaj novega. Vendar pa bi bilo zgrešeno misliti, da je Lojze Spacal ubral kako novo pot. Tudi to ni bilo sprito mnogim odlik knjige, delo prebrali ne samo tisti, ki jih zanima vojna literatura, temveč predvsem bralci knjig z letalsko tematiko. Ti bodo ob knjigi še posebej uživali.

Sedanja razstava se loči od prejšnje po tem, ker se je na predzadnji razstavi pojavil v glavnem z grafiko, tokrat pa le z olji. O Spacalovi doslednosti in umetnosti je znani italijanski umetnostni kritik Giuseppe Marchiori med drugim napisal: «Vedno se je in to s posebnimi primeri: razstava omenjena neprestano povezuje Spacalove umetnosti z okoljem, v katerem je umetnik živel in žiti in to s staro zvestobo na okolje ter s pogledom, ki je vedno uperjen v stvari s poniznim videzom intimne, tajne preteklosti. Ne moremo si zamisliti Spacala izven okolja, ki ga njegova domišljija poudarja s skromnimi dodatki tišine in samote, ne moremo si ga zamisliti izven bor-

nih domov kraškega in istrskega kmela, stran od razmazanih zidov, kamnitih kolozovov med živimi mejami grmovja, ki ga je sen obarva z rumenimi in rdečastimi madeži.

Spacal je tam, med spomini prednikov, med kamenjem «kalun», med izjedanim lesom kmečkih omar in skrinj, med sledniki ki polnijo zemljene posode ter med bleščajoč kotlovinasto kuhinjsko posodo, med podobami ter med predmeti, ki jih je zrl že o svojih otroških dneh in ki so mu postali domačini kot najbolj resnične besede rodnega jezika, v tihem razmišljanju, ki se nato razvije v podobah zrele dobe preko tiste metamorfoze, ki je zaznava v simboličnih ele-



PRI ZALOŽBI «BOREC»

«V surovem zraku vojne»
doživetja sovjetskega pilotaVasilij Jemeljanenko opisuje v knjigi čas od leta 1941 do zmage
in je dragoceno pričevanje o deležu sovjetskih letalcev zanjo

V letošnjem letu smo dobili v slovenskem prevodu tri knjige, ki so jih napisali piloti v drugi svetovni vojni. Dobili smo delo znamenitega francoskega letalca Pierra Clostermanna «Veliki cir-
kus», eno knjigo angleškega in knjigo ameriškega pilota. Tem se zdaj pridružuje še knjiga sovjetskega pilota Vasilija Jemeljanenka. Njegova knjiga «V surovem zraku vojne» je v slovenskem prevodu Mileta Pavlina izdala založba Partizanska knjiga.

Avtor knjige, dvainšestdesletni pilot Vasilij Jemeljanenko, živi v Moskvi k čim upokojeni pilotovnik. Zaradi zasluge med vojno je dobil priznanje narodnega heroja. Pred vojno je bil študent konservatorija v Moskvi, pa je opustil poklic glasbenika in odšel poučevat pilotiranje v aeroklub. Ob izbruhu vojne se je javil prostovoljno v vrste sovjetskega letalstva in preživel vso vojno kot pilot v prvih bojnih vrstah na letalu-juristiku. Bil je trikrat sestreljen, vendar je odnesel celo glavo in bil ob koncu vojne sprejet še v letalsko akademijo, na kateri je po vojni predaval taktiko. Kot upokojenec se je lotil pisanja. Napisal je knjigo o lastnih doživetjih v vojni in o doživetjih svojih tovarišev pilotov, zdaj piše novo knjigo o letalskih partizanih. Njegova knjiga «V surovem zraku» je izšla najprej v reviji,

V svoji knjigi pripoveduje pisatelj o svojih doživetjih in o vojni od leta 1941, ko se je s svojo enoto juristikov umikal od zahodnih letališč proti vzhodu tja do Volge, pa potem napredoval nazaj proti zahodu do Vzhodne Prusije, kjer je dočakal konec vojne. Vsa svoja doživetja in doživetja svojih tovarišev ter boje svoje letalske enote, je za-

pisal v knjigi, ki se uvršča med najboljša letalska dela na svetu. Odlika Jemeljanenkovega pisanja je predvsem v iskrenosti in neposrednosti. V nasprotju z nekaterimi deli sovjetskih pisateljev, ki so svoje junake napravili za brezdušne heroje, vidi Jemeljanenko v svojih tovariših le žive

IZŠEL JE PRVI SNOPIČ
Primorski slovenski
biografski leksikon

V tiskarni Budin v Gorici je izšel prvi snopič Primorskega slovenskega biografskega leksikona (PSBL).

Uredniški odbor PSBL prosi oprostitev za zakasnitev. Ni manjkalo dobre volje in resnega prizadevanja sestavljalcev in sotrudičnikov, da bi leksikon izšel že v prvih mesecih tega leta, toda nastopile so nepremostljive težave in o-
vire. Sestava tega prvega snopiča je bila še posebej težavna, ker je bilo treba ohraniti ledino ter postaviti idejni, strokovni in delovni temelj celotnemu delu. Obdelava naslednjih snopičev bo lažja, ker bo stekla po postavljenih tirmah.

Ta snopič spada med mohorjeve za leto 1974. Vsi naročniki lanskim mohorjeve lahko dvignejo snopič brezplačno pri poverjeniku (duhovniku) ali knjižnici Goriške Mohorjeve družbe.

Knjiga je tudi v prosti prodaji. Lahko jo dobite v knjižarnah v Gorici in Trstu ter pri družbenih poverjenikih.

Uredniški odbor PSBL
Op.ur. Poročilo o snopiču objavimo prihodnjic

horoskop horoskop horoskop horoskop



OVEN (od 21. 3. do 20. 4.) Najprej boste imeli opravila z razčiščenjem starih zadev, nakar bo sledilo uvajanje v novo delo, tako da obračun dela ne bo tako pozitiven, toda to bo le uvod za daljšo dobo. Spoznali boste osebo, ki bi se vam zana pri prijatelju. V splošnem zdravje dobro.



BIK (od 21. 4. do 20. 5.) Zaupejte v sodelavce, toda še največ v vas in v svojo sposobnost. Tako ohrabrite se lotite nalog, ki jih ne bo malo in ne bodo lahke. Vsekakor boste z rezultati zadovoljni. Z vami pa bo zadovoljna vaša širša in tudi ožja družba, celo ljubljena oseba. Nervozna.



DVOJČKA (od 21. 5. do 22. 6.) Na področju vaše tradicionalne dejavnosti ne bo nič novega. Do novosti bi moglo priti v primeru, če bi se usmerili v dejavnost, v kateri niste doma. Vaša spretnost pa bo vsemu koro. V družini bo prišlo do neprijetne napetosti. Nekaj prebavnih motenj.

Vslavljen od 24. do 30. novembra 1974



RAK (od 23. 6. do 22. 7.) Nekdo se bo skušal vsiljevati, riniti na vaše področje in s tem spremeniti vaše načrte. Bodite budni, da vam kdo kaj ne potakne, kajti čas ni tako miren, kot na videz kaže. Oporo v težavah iščite med prijatelji, tolažbo za neuspeh pa med svojci. Zdravje dobro.



LEV (od 23. 7. do 22. 8.) Pozorni bodite in smotni in vse bo šlo prav. V nasprotnem primeru bi se vam znalo kaj zatakati. Po sebnosti boste morali opravljati delo ali naloge drugih. Obisk, ga niste pričakovali, ali neko neuspešno srečanje. Ljubosumni boste, po nepotrebnem. Glavobol.



DEVICA (od 23. 8. do 22. 9.) Prevzeli boste delo, ki ni vaše in s tem zašli v težave, zaradi katerih boste morali poklicati na pomoč ljudi, ki vam niso prijateljsko naklonjeni. Zato naj bo vaša previdnost dvojna. V ljubezni boste doživeli nekaj prijetnih ur, ki bodo poplačale težave.



TEHTNICA (od 23. 9. do 23. 10.) Dokazali boste, da ste na mestu, ko so potrebne resne odločitve. To vas bo stalo precej živcev, vendar pa vam tudi prineslo zadovoljenje. Krepko boste napredovali in želi tudi materialni uspeh. Nekoliko manj uspehov na čustvenem področju. Zdravje dobro.



SKORPIJON (od 24. 10. do 22. 11.) Z vztrajnostjo boste prišli za deva do konca. Toda končni rezultati ne bodo takšni, da bi vas zadovoljili. Zadovoljstvo boste našli drugje, predvsem v zavesti, da ste v celoti opravili svojo nalogo. Otrsete se ljubosumnosti. Zdravnik vas bo potolažil.



STRELEC (od 23. 11. do 22. 12.) Če ne boste povsem zadovoljni z razmerami, potolažite se, da tudi drugi ne dosežejo vsega, kar bi radi. In vendar bi vaši uspehi koga osrečili. Na potovanje boste verjetno šli ali pa dobili zelo zanimivo in prijetno vest. Ljubljena oseba bo zaskrbljena.



KOZOROG (od 21. 12. do 20. 1.) Često se poženete v smer, kamor bi ne smeli. Tudi vašemu okolju je treba posvetiti nekaj pozornosti in ne riniti v slepo. Dosežki doma in v družbi bodo veliki, vi pa kljub vsemu ne boste povsem potošeni. Več zadovoljstva bi lahko našli doma. Kar se zdravja tiče, vse prav.

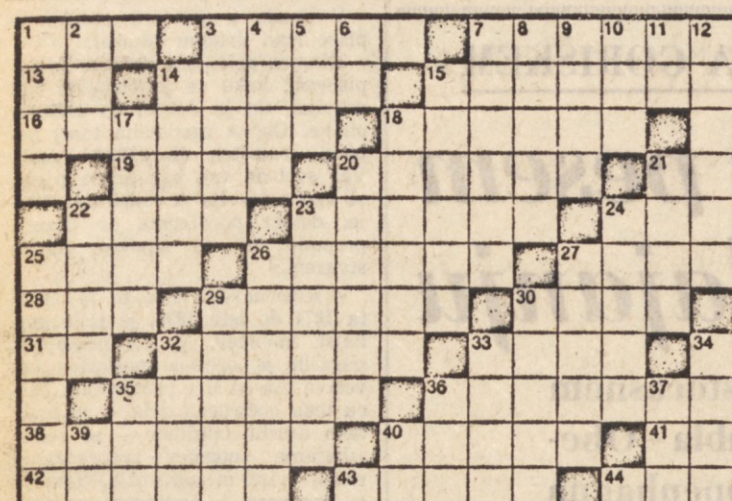


VODNAR (od 21. 1. do 19. 2.) Zavarujte se pred tistimi, ki bi vas radi spravili pod nekašno zasebno »zaščito«, v resnici pa bi vi postali sredstvo za njihove načrte, ki bi jim sicer propadli. Dobili boste pismo ali sporočilo, ki vas bo spravilo v slabo voljo. Ne popuščajte vsiljivcem. Zdravje kar dobro.



RIBA (od 20. 2. do 20. 3.) Konec tedna boste lahko rekli, da ste imeli zares srečo. Uspešno vam je prodrli tam, kjer so vsi odpovedali. In vendar bo vse ostalo bolj pri moralnih zadoščanjih, kot pri dohodu ali čem podobnem. V družini neznatna vendar nevspešno navzkrižja. Pazite na zdravje.

KRIŽANKA... z našim krajem



Rešitev križanke bo v torkovi številki

VODORAVNO: 1. Jud, 3. čistoča, 7. jugoslovanski bencin, 13. Ivan Olbrach, 14. roman T. Svevine, 15. vas pri našem kraju, 16. naš kraj, 18. eden od Medic, 19. neznan, 20. znane so v Sečoveljah, 21. George Eliot, 22. ime filmske igralke, 24. zamejska revija, 25. tkanina rumenka, 26. špansko mesto, 27. del drevesa, 28. osebnik, 29. pravi nerisnik, 30. krivulja v arhitekturi, 31. egipčansko božanstvo, 33. težkoče, 35. tuje ženske ime, 36. ljubljanski nebotičnik, 38. židana, 40. možko ime, 41. Rado-

van Lalič, 42. italijanski nogometaš prvoligaš, 43. nevihta, 44. znani kolesarski klub.

NAVPIČNO: 1. ime knjižnega delavca, 2. Verdijev junak, 3. pečina, 4. upanje, 5. ime Karenine, 6. Guillaume Apollinaire, 7. primanjkljaj, 8. samo ena, 9. butice, 10. pred de Janezom, 11. proč na koncu, 12. zmazla, 14. upati, hrepeneti, 15. investicije, 17. izobrazba, 18. telovadni čevlji, 20. vrtnina, 21. športno društvo v našem kraju, 22. božji kruh, 23. stran v knjigi, 24. tolst, 25. prid, 26. ime trobentača Barreta, 27.

samoglasnik, 29. italijanska filmska igralka (Sophia), 30. oče protestantov, 32. klice, 33. dolžinska enota, 34. nogometaš iz našega kraja, 35. sožitje, 36. udarec, 37. telesna tekočina, 39. Vasa Ocvirk, 40. oziralni zaimek.

(lako)

TRI KRATKE

LONDON, 23. — Lepa angleška filmska umetnica Diana Dors, ki je dolgo veljala za angleško Marilyn Monroe, je bojda izven nevarnosti. Še vedno lepa Diana Dors, ki je nedavno slavila svoj 43. rojstni dan, se je včeraj v prvih popoldanskih urah počutila slabo. V vsej naglici so jo odpeljali v bolnišnico. »National Hospital for Nervous Diseases«, kjer so ji ugotovili meningitis. Prva noč je bila za bolnico dokaj kritična, pa čeprav ne nevarna. Del noči je namreč preživela v nezavesti. Toda zdaj se, da njen organizem dobro reagira na zdravlila, ki ji jih predpisali zdravniki, kajti rekli smo že, da je Diana Dors izven nevarnosti.

BRAZILJA, 23. — Brazilski zvezni senat je včeraj odobril zakonski predlog, ki prepoveduje dajanje otrokom imena, ki bi jim mogla kdaj v bodoče škodovati, ker so pač smešna. Državni uradniki, ki bi pristali za zahteve staršev, da se otrokom da kako ime, ki bi moglo komu služiti v posmeh, bodo kaznovani. Na prvi pogled se zdi, da je to nekakšna krivična prisila nasproti svobodi

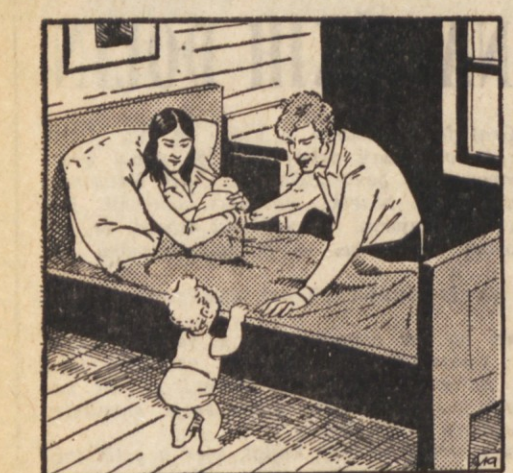
staršev, ki vendarle imajo pravico dati otroku ime, kot si želi. To če je res, da se lahko ta zakon tolmači tudi v negativnem smislu, je res, da ima zakon pozitivno vlogo proti nekaterim navadam, ki so se uveljavljale v Braziliji. Senator Rui Santos, ki je eden od prvih podpisanih zakonskega predloga, je izrazil zadovoljstvo nad sprejemom zakona, kajti po njegovem »starši ne bodo več mogli dajati svojim otrokom smešnih imen, kot so na primer »Epilog«, »Poslednji sin«, »Nebeška ljubezen« in pa tudi »Hitler«, »Mussolini« in podobno.

MOSKVA, 23. — Ledeno jezero, ki ga je pred kakoli 400.000 leti zasul plaz zemlje na področju, kjer se danes razteza belorusko mesto Grodno, je dejansko nekakšno skladišče izredno zanimivih in redkih kopropan ali nadeb. Znanstveniki, ki se ukvarjajo z izkopavanjem ostanke, so v bivšem ledenem jezeru našli ostanke kakih 190 različnih rastlin iz tedanje dobe. Med drugim so odkrili svojevrstne pritlikave breze, polarne vrste, vodni kostanj osmih različnih vrst, nekakšne vodne ličije itd.

Rastline, o katerih je govor, so se v poznih letih dohaja na tem področju izrodile ali povsem usahnile, nekaterih vrst pa ne najdemo več niti drugje na svetu, to se pravi, da so to edinstveni primeri, ki znanstvenikom odpirajo preteklost. Ker so nekatere rastline ohranile v vsej svoji popolnosti, so tako rekoč odprta knjiga davnine.

ZA OČETOM

PIŠE JANEZ TRNOVC, RIŠE MIKI MUSTER



Prav ob času, ko je mali Bojan že shodil in pravi govoriti prve besede, se je Stanku in Ivanki rodil drugi sin. Dobil je ime Zoran. Zdaj je bil skromni dom še bolj prijeten. Ker sta bila oba zaposlena, sta najela indijansko deklico, da je med njunim delovnim časom skrbel za doba in hišo. Tako sta se otroka poleg slovenščine naučila tudi indijanske.



Ko je pretekla petletna doba njunega obveznega dela v srebrnem rudniku, so prihajala iz Jugoslavije v pisnih sporočilih o hudi stiski. Pripovedovala so o veliki brezposelnosti, o zadolževanju kmetov in še o drugih nevišnostih. To je Stanka, Ivanko in Pavla oplašilo in sklenili so ostati še nekaj časa v Ameriki, kateremu so se kljub vsem težavam privadili.



Počasi sta Bojan in Zoran doračala v dečka, in ker so bili madtem uredili v novi lesenjači tudi šolo, sta jo pričela obiskovati. Učitelj jima je bil mešanec španske in indijanske krvi, poučeval pa je samo v španščini. Učenci so bili skoraj sami Indijanci, revni in zanemarjeni, a bistri in dobri tovariši. Z njimi sta se Bojan in Zoran prav dobro razumela.

Radio V

NEDELJA, 24. NOVEMBRA 1974

ITALIJANSKA TELEVIZIJA PRVI KANAL

11.00 Maša in V nedeljo ob 12. uri
12.15 Kmetijska oddaja
13.30 DNEVNIK
14.00 Meščani se igrajo kmetijskih poslov
15.00 GROF MONTEKRISTO
16.15 Program za mladino:
FANTASTIČNI SVET ČAROVNIKA IZ OZA
DNEVNIK
17.00 CANCONISSIMA 74, osmo nadaljevanje
19.00 Italijansko nogometno prvenstvo: registriran polčas
20.00 DNEVNIK
20.30 ANA KARENINA
21.35 Športna nedelja
22.45 DNEVNIK in Vremenska slika

DRUGI KANAL

15.00 Neposreden prenos športnih dogodkov
18.15 Italijansko nogometno prvenstvo: registriran polčas
19.00 NOJEVO PERJE
19.50 ŠPORTNI DNEVNIK
20.00 Gino Covili in Pavullo v Frignano
20.30 DNEVNIK
21.00 Veliki umetniki z varieteskega odra
22.10 Teden aktualnosti

JUGOSLOVANSKA TELEVIZIJA

8.15 Svet v vojni, serijski dokumentarni film
9.05 Otroška matineja: Zgodba o deklici Margareti in življenje v gibanju
10.00 POROČILA
10.10 Kmetijska oddaja
10.50 Proslava ob obletnici osvoboditve Kosova, prenos iz Prištine
14.55 Prvi aplavz
15.50 Meščani pevski zbor Stefan Kovač iz Murske Sobotne
16.30 POROČILA
16.40 KOSARKA: RABOTNIČKI — CRVENA ZVEZDA
18.15 VIDOCQ, serijski film
19.10 Risanke
19.30 DNEVNIK
20.00 Marjan Božić: CLOVEK IN POL
21.05 BRANICEVO, drugi del oddaje iz serije Karavana
21.35 Športni pregled
22.10 DNEVNIK
22.25 Namizni tenis: JUGOSLAVIJA — KITAJSKA

KOPRSKA BARVNA TELEVIZIJA

16.40 Kosarka: Rabotnički — Crvena zvezda, prenos iz Skopja
19.45 Burleska za otroke: CHARLOT
20.30 Peklenski angeli na kolesih, celovečerni film
22.00 Namizni tenis: JUGOSLAVIJA — KITAJSKA (posnetek)

TRST A

8.15, 13.15, 14.15, 20.15 Poročila;
8.05 Slovenski motivi; 8.30 Kmetijska oddaja; 9.00 Maša; 9.45 Beethovnova Sonata št. 2; 11.15 Mladinski odnosi; Luigi Capuana; »Scurpiddu«; 12.00 Nabozna glasba; 12.30 Glasbena skrinja; 13.00 Kdo, kdaj, zakaj?; 13.30 Glasba po željah; 15.45 Orkester; 16.00 Glasba in šport; 17.00 J. Ruiz de Alarcón: »Naklonjenost svetla«;
19.00 Nedeljski koncert; 19.30 Zvoki in ritmi; 20.00 Sport; 20.45 Pratika; 22.00 Nedelja v športu.

KOPER

6.30, 7.30, 12.30, 14.30, 17.30
20.30 Poročila; 6.15 Glasba za dobro jutro; 7.40 Jutrarnja glasba; 9.15 Orkester Kaempfer; 10.00 Z nami je...; 10.15 Ansambel Venturi; 10.30 Dogodki in odmevi; 11.15 Melodije; 11.30 Plesna glasba; 11.45 Kratke klepete; 12.10 Glasba po željah; 12.35 Zunanje politični pregled; 14.45 Juke box; 15.00 Pisana glasba; 16.10 Poskočne; 16.30 Sosedni kraji in ljudje; 16.50 Glasba po željah; 18.15 V nedeljo na športnih igriščih; 18.45 Dva ansambla; 19.00 Prenos RL; 19.30 Glasba v večeru; 20.00 Orkester; 21.00 Športna nedelja; 21.15 Operetna glasba.

NACIONALNI PROGRAM

8.00, 13.00, 19.00 Poročila; 9.00 Skladbe za godala; 11.00 Pisan spored; 11.30 Roditeljski krožek; 12.00 Še vroče plošče; 14.00 Drugi glas; 14.30 Ornella Vanoni v »Brazil 75«; 15.30 Nogomet od minute do minute; 17.00 Glasbeni odri; 18.00 Renata Tebaldi; 19.20 Glasbeni variete; 20.20 Ponovno na sporedu z Ranierjem.
II. PROGRAM
7.30, 8.30, 13.30, 19.30 Poročila; 7.40 Jutrarnja glasba; 9.35 Veliki variete; 11.00, 12.00 Športna prognoza; 12.15 Pozdravljena nedelja; 13.00 Kviza; 13.35 »Alto gradimento«; 14.30 Plošče; 15.00 Preizkušajo se dilemtani; 16.30 Športna nedelja; 17.40 Canzonissima; 21.00 Operetna glasba.
SLOVENIJA
7.00, 8.00, 10.00, 13.00, 19.00 Poročila; 6.50 Danes za vas; 7.30 Za kmetijske proizvajalce; 8.05 Veseli tobogan; 9.05 Še pomnite, tovariši...; 10.05 Karavana melodij; 11.50 Pogovor s poslušalci; 12.05 Nedelja popoldne; 13.30 Radijska igra - Žarko Petan: »Tri kiočniki«; 19.40 Glasbene razglednice; 19.50 Lahko noč, otroci!; 20.00 V nedeljo zvečer!; 22.20 Serenadni večer.

JUGOSLOVANSKA TELEVIZIJA OD 26. DO 30. NOVEMBRA 1974

TOREK, 26. novembra
8.10, 9.35, 10.05, 14.10, 15.35 in 16.05 TV šola; 17.40 P. Forstnerič: Jabolko; 17.55 Obzornik; 18.10 Življenje v gibanju: Tropske mravlje; 18.45 Ne prezirite: reki in pregovori; 19.10 Risanke; 19.30 Dnevnik; 20.05 Aktualna tema: nekaj postaja; 20.45 Kam in kako na odhiti; 21.00 T. Hardy: Mranci Jude, — nadaljevanje; 21.45 Dnevnik.
Koprska barvna TV
19.55 Otroški kotiček; 20.15 Dnevnik; 22.00 Po sledih Vikingov, dokumentarna oddaja.
SREDA, 27. novembra
8.10, 10.50, 15.25 TV šola; 17.15 Vikingi, film; 17.40 Obzornik; 17.55 Po sledih napredka; 18.30 Bila je pesem svetlega in vročega jedra; 19.10 Risanke; 19.30 Dnevnik; 20.05

film; 22.00 »Zoga, velika strast«, film.
PETEK, 29. novembra
9.10 TV kaziplot; 9.35 A. Harris: Andrićev Lev, mladinska igra; 10.55 Poročila; 11.00 Revolucija in glasba; 11.45 Spominski dom borcev in mladine Jugoslavije, prenos iz Kurnova; 14.05 Lepi zabijali deli; 15.30 Ob petih zvečer, reportaža; 16.20 Poročila; 16.25 Nogomet: Hajduk — Borac; 18.35 Na svidenje - dovidjenja; 19.10 Risanke; 19.30 Dnevnik; 20.05 Čevlje v jeseni, prvi del; 21.00 Bombaš; 22.05 Dnevnik.
Koprska barvna TV
16.30 Nogometna tekma za pokal Jugoslavije; 19.55 Otroški kotiček; 20.15 Dnevnik; 20.35 Jajce, kotiček; 21.05 Kmetije, dramatizacija; 22.00 Dnevnik.
Koprska barvna TV
16.25 Kosarka Lokomotiva — Partizan; 19.45 Trojica smešnih; 20.15 Dnevnik; 20.30 Svet v vojni, Rdeča zvezda; 21.30 Umor kakor v knjigi, film; 22.20 Korant, balet.

Janko Perat

UMIRAJOČI ČAS

34.

Nihče pa se ne potrudil, da bi drugega razumel. Vsakdo bi hotel, da bi razumeli in poslušali predvsem njega. Vidis, ne poznam tvoje filozofije, vendar vse to vidim in čutim dan za dnem. Vsak dan znova me to boli. In prav zato, ponavljam, se ne bi pomišljal poslati tudi tebe v prekomando, če bi to koristilo utrjevanju bratstva in enotnosti.

»Bratstvo in enotnost... Spet samo besede, besede. Veš, kje sem zares doživel pravo bratstvo in enotnost? Hočeš, da ti povem? Tega gesla sicer nisem poznal, mi, iz četrte skupine komandosa. Poljski kmetije in šlachci, kanadski gozdarji, pustolovci iz tujske legije, z vsega sveta smo si bili eno. Med njimi sem bil ponosen, da sem Jugoslovian. To so mi šli v čast. Občudovali so me najbrž le zato, ker sem jim posebej ljubil Jugoslavijo, junastvo, ponos! Kaj pa zdaj?«

»Kaj pa si ti storil, da bi bilo drugače? Mar ne ležeš vedno bolj na stran tistih, ki samo kritizirajo, ki vidijo okoli sebe le slabo in naše Primorce begajo? Mar bi svoje znanje ne uporabil koristneje, če bi pomagal, da bi se prilagodili? Komisar sem, kot si mi že oponašal, in odgovoren sem za moralo vojske, za njeno notranjo trdnost. Ti bi mi lahko pomagal, če bi le hotel.

Ne, ne bom te predlagal za prekomando. Zanašal se. Ostal boš tu! Potreben si mi. Med Primorci imaš ugled, naša naloga pa je, da Nemce do kraja potolčimo. In pri tem mi boš pomagal, sicer naj te hudič vzame! Pričakala se bova potem, ko bo svoboda, pa naj bo takta ali drugačna. Vsekakor bo drugačna, boljša, kot je bila.

Zdaj je govoril tiho, toda njegove besede so zvenele odločno. In v sebi sem čutil, da mi dajejo novih moči, mi budijo vero, da je vse, o čemer mi je govoril, res.

Mrak se je vedno bolj gostil. V medtem soju sem motril Toneta, in zdelo se mi je, kakor da je v njegovi ohlapni drži, v profilu njegove postave nekaj zapuščenega, samotnega. Kakor da se je življenje ponorčevalo tudi iz njega.

Čez nekaj hipov je spregovoril še tiše, skoro šepetaje: »Vem, da ste me Primorci že izločili iz svojega kroga. Nisem več vaš. To sem sicer vedel že prej in se s tem sprizajvil. Vedel sem, da se bom znašel v poplavi vaše jeze in očitkov, ker sem zagrešil v vaš smrtni greh nezvestobe.«

Izza hriba se je prikazala polna luna in v njenem soju sem zrl Toneta še jasneje.

Nisem vedel, kaj naj mu odgovorim. Spregovoril sem tjavdan, samo da bi nekaj rekel.

»Vojna je. Počneš, kar pač moraš početi.«

»Da, delam sem, kar sem moral. Le škoda da zavest o tem pogosto ne zadustuje.«

V meni se je prebudil topel vzgib.

»Tone, saj sem s teboj. Nad nekom sem pač moral izliti žolč, ki se mi je nabral. Oprostilo mi, Tone! Pozabila na naju. V tej nečloveški resničnosti je težko iskati smisel življenja in človekovega obstoja. Za človečnost se je čas ustavil. Nič osebnega nam ni ostalo. Na svetu je samo še ubijanje in umiranje. Toda nazadnje bo le prišel mir in z njim svoboda. Veš, kaj bom počel, ko bo mir? Smešno, toda s to

mislijo se pogosto ukvarjam. Z otroki se bom ukvarjal. Izbral si bom poklic, v katerem bom lahko delal z otroki, si prizadeval, da bi njihovo življenje bilo lažje, kot je naše, da bi vsaj oni postali bolj človeški, kot smo mi. Kaj ni smešno?«

»Ne, ni. Vrniva se! Ob osmih moram biti v štabu.« Njegov glas je bil spet miren, samozavesten, vojaški. Vrnila sva se v mesto.

Naslednji dnevi so bili v znamenju priprav za bližnje boje. Brigada je bila že od vsega začetka vključena v obrambo Visa. Borci so se dan za dnem urili. Dnevi so bili prenatrpani z vojaškimi vajami, stražo in učenjem, zato smo svoj prosti čas izkoristili za spanje.

Jaz se vojaških vaj nisem udeleževal. Skupaj z nekaterimi tovariši iz drugih čet in bataljonov sem bil določen za tako imenovani politični tečaj. Vsak dan smo poslušali politična predavanja. Sprejemal sem jih enako, kot sem v dolgih letih vojne splošno sprejemal podobne naloge: disciplinirano in vestno, v resnici pa neprizadeto. Predavanja sem pozorno poslušal in tudi odgovarjal na vprašanja. In vendar sem ostal neprizadeti. Še vedno sem bil predvsem vojak. Borca je bilo v meni še vse premalno.

Priloge brigade za boj so trajale več kot dva meseca. To je bilo dobro, kajti brigada je postajala iz dneva v dan sposobnejša. Bil sem zadovoljen. Nadejal sem se, da je ne bodo razformirali, kot so prvo in drugo prekomorsko. Ti dve brigadi so bili namreč vrhovi v boju že prve dni po izkrcanju, zato seveda tudi nista mogli biti kdove kako uspešni. Potem pa so ju razpustili in njune bore razporedili v druge enote. Borci se s tem nikoli niso mogli dobroba sprizajviti.

Bojna pripravljenost tretje brigade pa je bila dobra, kljub razlikam v moštvu in čeprav so borci iz Primorske še

vedno kritizirali. Sicer pa to meni nič mar. Za to naj se brigada Tone in Gvozden, ne pa jaz, mene se to ne tiče! Nočem, da bi me rojaki izločili iz svojega kroga. Ne maram biti sam. Raje molčim, čeprav se mi dozdeva, da v kritiki marsikdaj pretiravajo. Ne morejo se otresti starih razvad, ko so še kritizirali italijanske, fašistične oblasti. Glavno je, da so fantje sposobni in pripravljeni za boj.

Kmalu je prišel čas, ko je bilo treba njihovo pripravljenost preizkusiti tudi v boju s sovražnikom. To priložnost je brigada dobila, ko je bilo treba zmanjšati pritisk okupatorjevih sil v Bosni in jih usmeriti drugam. Bilo je prav tedaj, ko so Nemci v desantu napadli Drvar, kjer sta bila vrhovni štab in vrhovni komandant narodnoosvobodilne vojske Jugoslavije.

V manj kot petih dneh po tem nemškem napadu na Drvar so bile izvršene vse priprave. Začela se je velika desantna operacija na otok Brač. To naše dejanje naj bi sovravnika preslepilo, da bi domneval, kako pripravljamo obsežnejša izkrcanja na otoke in na celino. Tako bi se njegov pritisk v Bosni oslabil.

V tem napadu je sodelovala tudi naša brigada. In jaz sem imel svojo brzostranko. Desant se je posrečil, čeprav le za ceno hudih izgub. Sedemdeset naših je bilo mrtvih in več kot tristo ranjenih. Sovražnik je resda imel več kot dvesto mrtvih, toda cena naše zmage je bila kljub temu visoka.

Čez dober mesec smo se spet vkrcali, da bi napadli otok Brač. Toda sreča nam tokrat ni bila naklonjena. Namesto da bi sovravnika iznenadili, smo mu padli v past. Nemci so bili še pred našim prihodom zvedeli za naše namere. Pustili so, da smo prišli čisto blizu, potem pa se je v vinogradih nad vasjo Pupat začel boj na življenje in smrt.

(Nadaljevanje sledi)

ŠPORT ŠPORT ŠPORT

NOGOMET

ITALIJANSKO IN JUGOSLOVANSKO PRVENSTVO

Juventus in Bologna še skupaj? Olimpija proti prvaku Hajduku

V Ljubljani bodo nagradili zaslužnega reprezentanta B. Oblaka

Italijansko prvenstvo

V sedmem kolu prve italijanske nogometne lige bodo vodilne enajsterice igrala na domačih tleh. To je bil smiselno biten presenečenje. Sicer pa je v nogometu »žoga okrogla« in ni izključeno, da bi se lahko že danes kak nova ekipa pridružila vodilnim enajstericam Juventus in Bologna.

Turinčani bodo na lastnih tleh igrali proti Romi, ki je pravo zaračunavanje letošnjega prvenstva. Roma je namreč v predprvenstvenih tekmah žela pomembne zmage, v tem prvenstvu pa je v šestih kolenih zbrala komaj štiri točke. Juventus pa je v zadnjem času v izredni formi in zato je predvideti, da bodo varovanci trenerja Parole želi nov uspeh.

Bologna bo igrala proti Torinu. Savoldi in tovariši bodo seveda startali na zmago, saj bi jim nasprotno Juventus ušel.

V Rimu pa bo zanimivo srečanje med Lazio in Cagliariem. Trener Lazio Maestrelli je diplomatsko izjavil, da se boji Cagliarija brez Rive. Istovestno bo hotel Maestrelli dokazati Bernardiniju, da so njegovi igralci še vedno najboljši in da je bila izključitev teh iz reprezentance velika napaka.

Inter bo gostoval v Genovi, kjer bo igral proti Sampdoriji, ki nujno potrebuje točk zaradi slabega položaja v lestvici. Z istim namenom bo v Milan dopotoval tudi Ascoli, ki je na zadnjem mestu na lestvici.

Pari današnjega kola:

Bologna - Torino, Cesena - Napoli, Fiorentina - Varese, Juventus - Roma.



Enver Marić, po mnenju mnogih, najboljši vratar mlade jugoslovanske generacije, je na odsluževanju vojaškega roka

ma, Lazio - Cagliari, L.R. Vicenza - Ternana, Milan - Ascoli, Sampdoria - Inter.

Jugoslovansko prvenstvo

Osnednje srečanje 16. kola prve zvezne jugoslovanske nogometne lige bo v Ljubljani, kjer bo domača Olimpija igrala proti prvaku Hajduku. Favorit v tem dvoboju je seveda Hajduk, ki je trenutno zanesljivo prvi na lestvici s tremi točkami prednosti pred Crveno zvezdo.

Na tem srečanju bodo tudi nagradili bivšega nogometaša ljubljanske Olimpije Braneta Oblaka zaradi zaslug v državni reprezentanci.

Olimpija bo igrala z naslednjo postavbo: Sarap, Dogandžić, Bracanović, Babšek, Samotović, Klampfer, Popivoda, Vugrinec, Lalović, Popivoda, Vugrinec, Grubor in Rožić.

Hajduk pa bo igral takole: Meković, Džoni, Duplančić, Bojati, Luketin, Buljan, Žungul, Mužinić, Mijač, Jerković, Šurjak.

Ostali pari današnjega kola: Dinamo - Radnički (N), Željeznik - Velež, Radnički (K) - Partizan, Vojvodina - Beograd, Rijeka - Čelik.

Vardar - Sloboda, Crvena zvezda - Proleter.

Včerašnja tekma med Sarajevom in Borom se je zaključila z zmago Sarajeva s 3:0.

Delovanje ZSSDI

Srečanje med predstavniki Zdrženja in SZ Union

V četrtak je bil na sedežu Zdrženja slovenskih športnih društev v Italiji v Trstu sestank med predstavniki Zdrženja ter med člani odbora športnega združenja Union. Na srečanju so predstavniki Uniona

orislali svoje delovanje, ki ne sloni zgolj na tekmovalnem področju, temveč teži za tem, da bi se športniki udeleževali tudi na kulturnem področju. Poleg nogometa v raznih kategorijah gojijo pri tem društvu še smučanje in telovadbo. Na dan so prišli razni problemi društva, ki so jih nakazali tako člani Uniona sami kot tudi predstavniki Zdrženja v razpravi, ki je zajela celotno področje delovanja tega društva.

SNEŽNE RAZMERE	
VIŠARJE	50 cm
NEVEJSKO SEDLO	60 cm
PIANCAVALLO	30 cm
CORTINA (Falzarego)	40 cm

TEDEN DNI PRED PRIČETKOM ODOJKARSKEGA PRVENSTVA

Krasova šesterka z Drasičem starta na obstanek v C ligi

Nujna bo seveda pomoč navdušenega občinstva tega moštva

Cez teden dni bodo po polnem premoru spet zaživela odbojarska igrišča, ko bo na sporedu prvo kolo v moški C ligi. S posebnim odlokom je FIPAV uvedla z letošnjo tekmovalno sezono novost, da se je povišalo število nastopajočih šesterk v vsaki skupini C lige od prejšnjih 8 na 10. S to »razširitvijo« se je najbolj okoristila šesterka Krasa iz zgornje občine, ki je lani obdržala na dnu lestvice in bi morala na podlagi doseženih rezultatov zadovoljiti v nižji ligo, vendar so si krasovci za zeleno mizo priborili pravico, da ohranijo status tretjegega. Vsekar gre za izjemno srečno naključje, ki dovoljuje, da obdrži še naprej slovenska zamejska odbojka svojega predstavnika v C ligi.

Odbor Krasa si je poleti zastavil nalogo, da ne ponovi več prejšnjih napak in je zato poskrbel za osnovni adut, ki je ekipi manjkalo: angažiral je namreč sposobnega trenerja prof. Frančka Drasiča, ki je po dveh letih spet prestopil v Krasove vrste kot trener-igralce. Tako je bilo na mah odpravljeno najbolj pereče vprašanje, saj v zadnjih dveh sezonah Kras ni razpolagal s pravim trenerjem in rezultati, ali bolje rečeno neuspehi, so bili kot logična posledica jasno vidni.

Trenerja Drasiča smo vprašali, s kakšnimi čustvi se je spet vrnil v Krasov tabor in kako se počuti v novem okolju.

«Najprej moram poudariti, da sem pred pričetkom letošnje agonistične sezone nameraval povsem opustiti treniranje katerekoli odbojarske ekipe. Vendar sem v pogovoru z odborom Krasa ugotovil, da je moš-



Zagar, nogometaš Zarje

ki ekipi grozila razpustitev, v kolikor ne bi šesterka dobila trenerja. V tej perspektivi sem smatral za svojo dolžnost, da po svojih zmognostih dam svoj delež s trdnim namenom, da rešimo, kar se rešiti da. Z mnogimi igralci, s katerimi razpolagam, smo že skupaj nastopili pred leti, tako da nisem ob prevzemu ekipe naletel na nobeno težavo, ker sem vrline in napake posameznikov že dobro poznal in v tem imam olajšano delo.

«Kar se štejeva razpoložljivih igralcev tiče, kakšno je trenutno stanje?»

«Odkrito moram priznati, da razpolagam s komaj zadostnim številom igralcev, kar bi mi znalo povzročiti med prvenstvom precejšnje preglavice. Od lanih igralcev, ki so sestavljali prvo moštvo, ne nastopata več vratarja Krasa Zadnik in Peterlin, njuni mesti pa bi morala prevzeti Vesnaver in jaz. Poleg tega je v naše vrste prestopil perspektivni Bregov igralec Valter Jeržal, medtem ko med mladinci ni razen redkih izjem velikega odziva. Po dvomesečnih pripravah sem sestavil spisek redkih igralcev, ki pridejo trenutno v poštev za sestavo prve ekipe: Ladi in Sergij Budin, Stanko Živec, Bruno Milčič, Edi Škrk, Jure Vesnaver, Ivo Marušić, Marko Biteznič, Valter Jeržal, in Franko Drasič. V kolikor se bo v bližnji bodočnosti izkazal na treningih še kak mladinec, ga bom pozneje vključil v spisek igralcev prvega moštva.»

«Ekipo čaka izredno težka naloga. Ji bodo razpoložljivi igralci kos?»

«Objektivno gledano razpolaga ekipa le s šestimi izkušeniimi igralci, ki so že nastopili v C ligi. Za njimi so še dva, trije igralci, ki lahko vsak trenutek stopijo na igrišče, vendar pa jim ugojne prav po manjkanju izkušenj povzročajo velike težave. Po drugi strani pa bodo ti resni mladinci imeli edinstveno priliko, da si »napravijo kosti«. V drugem delu prvenstva se bo stanje rahlo izboljšalo, saj se bo vrnil od vojakov Lucijan Milčič, na katerega veliko računamo.»

«Tudi pri odbojki si trenerji prizadevajo, da njihove ekipe predvajajo čimmodernejšo in učinkovito igro. Z ozirom na karakteristike zaupane Vam šesterke za kakšen sistem igre se boste odločili?»

«Na žalost razpolagamo s telovadnico le dvakrat tedensko, kar je odločno premalo za tako zahtevno prvenstvo. Kljub temu pa sem v prvem delu priprav pazil izključno na dobro telesno pripravo in sem igralce »razmigoval«, nato pa smo začeli poglabljati osnovne elemente in sistem igre. Ker ni popolna telesna višina razpoložljivih igralcev ravno največja, vadimo hitro igro na mreži, ki je lahko naša edina učinkovito orodje. Poleg tega se je obramba precej »popravila«, saj se igralci bolj prožno premikajo po igrišču in tudi zadovoljivo krijejo. Kar se postave tiče, bo praktično igralo pet tolkačev in en sam dajač, ki bo moral med igro stalno spreminjati napadalne sheme in omočiti z nizkimi podajami hitrejšo igro, kar ima za posledico, da se tolkač izogne nasprotnikovemu bloku.»

«Bo v soboto pričela šesterka svoje prvenstvene napore v najboljši formi?»

«Ekipa je zadovoljivo pripravljena, vendar pa ne bi mogla že takoj na začetku asimilirati nove igre in pokazati vseh svojih vrlin, ker je razumljivo, da ni uigranost ekipe še najboljša. Vendar pa računamo, da bo predvsem v drugem delu prvenstva šesterka zaigrala na višji svojih sposobnosti. Dostaviti moram, da zelo računam tudi na »sedmege igralce«, se pravi na publiko, ki ji lahko in mora biti zelo učinkovito orodje. Slišal sem, da prihaja na tekme številno občinstvo, ki srčno navija za svoje barve. Priporočam se, da bi tudi letos navijačsko masovno tudi ekipi ob strani in nam pomagali, da premostimo začetne težave, ker zadoščenja ne bi smela izostati. Zato je potrebna vsaj trohica zaozanja in privrženosti.»

V 10. KOLU NOGOMETNEGA PRVENSTVA D LIGE

Optimizem nogometašev Ponziane Priznanja mlademu trenerju Russu

Ponziana in Pro Gorizia na lastnih tleh, Triestina gostuje v Veroni

V desetem kolu nogometnega prvenstva D lige bosta Ponziana in Pro Gorizia igrali pred domačim občinstvom, Triestina pa bo šla v goste.

PONZIANA

V vrstah Ponziane poteka vse v najboljšem redu, saj izven Januzija (poškodovan) so v tem tednu vsi nogometaši redno trenirali pod vodstvom trenerja Russa in pomočnika Frigerija. Glede postave trener ne bi smel imeti problemov, enajsterica Ponziane je do sedaj popolnoma izpolnila pričakovanja kot tudi taktične iznajdljivosti Russa so povsem zadovoljivi in s tem postavile tržaškega trenerja na vidno mesto. Sirjo se govorice, da bo Russu skupno z Mialichem (Montebelluna) poverjena naloga, da sestavi reprezentanco skupine »A« D lige, kar predstavlja za mladega trenerja le po zadoščenju. Ta uspeh tre-

nerja precej vpliva na nogometaše, katerih morala je na višku in to je zelo pomembno za današnjo tekmo, v kateri Ponziana starta na zmago. Ponziana bo verjetno stopila na igrišče v sledeči postavi: Magris, Cattonar, Ciriello, Gerin, Del Piccolo, Ravalico, Trentin; Miorandi, Momesso, Lenardon, Dalle Crode.

Sampietre: bo nastopila z naslednjo postavbo: Bognin, Ronghino, Monaldi, Cavicchioli, Pisani, Boetto, Polato, Turra, Pasetto, Castellini, Formenti, 12 Compri, 13 Dolci, 14 Giuotti.

TRIESTINA

Tržačani so odpotovali v Verono, kjer bodo danes popoldne igrali proti enajsterici Audace. Kaže, da nasprotnik Triestine igra precej napadno in odprto, saj je do sedaj ekipa Audace dala osem, dobila pa tudi osem golov. Na domačih tleh vsekakor ni še izgubila, na remi sta ji prislile le Dolo (1:1) in Adriese (0:0).

To dokazuje, da naloga Triestine bo precej naporna. Tržačani so v tem tednu poleg rednega treninga odigrali prijateljsko tekmo (v četrti) proti enajsterici Monfalcone, ki nastopa v promocijski ligi. Srečanje se je končalo 2:0 (p.p. 1:0) v korist Triestine z goli Lucchette in Zanina. V tej tekmi je trener Tagliavini uporabil vse nogometaše, ki jih ima na razpolago z izjemo Goffija in Garofala. Zgleda, da bo v vrstah Triestine prišlo le do ene spremembe in sicer Zamparo bo prevzel mesto Garofala, kot je to storil že prejšnjo nedeljo proti Dolu. Glede tekme proti Dolu naj še omenimo, da je disciplinska komisija kaznovala Triestino s 150.000 lir globe, ker je en tržaški navijač in sicer Lelio Cernut preskočil ograjo in se napotil proti igrišču. Navijač je sicer izjavil, da ni bil njegov namen, da napade sodnika ali nogometaša Dola, temveč, da je to storil iz protesta zaradi pristranskega sojenja sodnika.

To vsekakor ni razburilo tabora Triestine, saj so si pričakovali globo. Triestina je odpotovala v Verono z optimizmom in trener Tagliavini upa na pozitiven nastop ekipe, ki bo igrala v sledeči postavi: Fontana I, Lucchetta, Berti, Fontana II, De Luca, Foresti; Zamparo, Veneri, Goffi, Tosetto, Dri (Garofalo).

PRO GORIZIA

Nedeljski poraz z Lignanom so grenko sprejeli navijači, voditelj, trener in igralci sami. Neuspeh je mimo in skrbeti je treba za nedeljskega nasprotnika. Pro Gorizia sprejme v goste solidno enajsterico Bassana, ki ima na lestvici le točko več.

Trener Franzot je v tem tednu skrbno vodil treninge, katerih so se udeležili vsi nogometaši razen

Poletija. Tudi Barile, Bianco in Campi, ki so bili poškodovani so redno trenirali, kar pomeni, da so popolnoma okrevali. Lažji trening pa sta imela Omizzolo in Domenechetti, ki nista še okrevala. Trener Franzot ni še dal nobene izjave in zgleada, da se bo za postavbo odločil tik pred začetkom tekme.

Se nekaj o Bassanu. Enajsterica sodi med močnejše ekipe te skupine in to dokazujejo doseženi rezultati. Enajsterica je sicer slabo startala, saj je v prvih štirih kolenih doživela kar dva poraza (zadnjega v Trstu proti Triestini 1:0). Od petega kola naprej pa je Bassano dvakrat zmagal in zadnje tri nedelje odvel po eno točko (trije remiji). To dokazuje, da so gostje trenutno v formi, kar seveda ne dela preglavice Goricanom, ki so prebrani o zmagi.

B. R.

Mladinci: Lloyd-Bor



Borovi kosarkarji bodo danes igrali zahtevno tekmo proti Lloyd Adriaticu. Srečanje bo veljalo za mladinski prvenstvo. Naj omenimo, da je Lloyd Adriatico še nepremagan v tem prvenstvu in da sodi med glavne favorite za končno zmago v tej skupini. Borovci so doslej izgubili le eno tekmo (proti Interju 1904 za dve točki). »Plavi« bodo zato morali igrati z zvrhano mejo odločnosti in samozavesti, da bi lahko prekinili uspešno serijo nastopov Lloyd Adriaticu.

Na sliki: Borova mladina Leonard Koren in Henrik Lisjak

KOLESARSTVO

DANES NA SEDEŽU CONI V TRSTU

Na občnem zboru kolesarske zveze potrditev predsednika V. Rosseta

V letošnji sezoni vrsta tekmovalj v vseh kategorijah - Pomanjkanje kadrov

Predstavniki deželnih kolesarskih društev so bili sklicani za danes v Trstu, kjer je na sedežu CONI občni zbor deželne kolesarske federacije, ki je na vrsti vsaki dve leti. Deželno kolesarstvo, katerega načelnik je štiri leta zaporedoma predsednik Vittorio Rosset, ki so ga sprejela tako tržaška kot furlanska društva, je v tej sezoni doseglo precej dobre rezultate. To pa kljub temu, da je letos prevladovala energetska kriza, ki je v

veliki meri ohromila delovanje društev. Kljub raznim omejitvam in večkrat nemogočim stroškom pa je sezona popolnoma uspešna. Na vrsti je bilo nesheto tekmovalj v vseh kategorijah od najmlajših do mednarodno poznanih amaterjev. Čeprav ni bilo močev več organiziranih v istem dnevu dveh tekmovalj v isti kategoriji, se je število nastopov povečalo, pa tudi število vpisanih tekmovalcev je precej naraslo, v glavnem po zaslugi videnskih in pordenonskih društev, saj je Trst in Gorico zajela na tem področju kriza. To velja v večji meri za Gorico kot mesto, kjer ni niti enega društva, ki bi se ukvarjalo s kolesarstvom v sklopu federacije, čeprav je bila pred leti tu ta dejavnost zelo živahna. Nekaj se dela v Trzinu in v Ronkah, vendar sta ta kraja preveč oddaljena od središča pokrajine, da bi lahko privabila mlade tekmovalce.

V Trstu pa je stanje nekoliko boljše, kar se tiče števila klubov, kritičen pa je položaj na področju tekmovalcev, kjer ni bilo v zadnjih letih močev privedi v deželni vrh dobrih kolesarjev. V letošnji sezoni se je izkazal mladi Tarlaio, vendar pa je vprašanje, koliko časa bo vzdržal, čeprav ima za seboj odlično pripravljeno tehnično vodstvo. Morda bi dosti več napravil, če bi imel ob sebi še kakšnega izkušenega tekmovalca. Letos ga je med drugimi snubil tudi klub Piet iz Aiella, ki namerava pripraviti izredno močno ekipo.

Posebno pa se občuti kriza na mladinskem področju, kjer ne manjka toliko mladi kadri, kot pa izkušeni voditelji, ki bi jih znali voditi na nastopih in pripravljati za tekmovalj v višjih kategorijah. Nekaj se skuša napraviti z mladinskimi centri, ki so se letos škar obnesli.

Zgleda, da bo na današnjem občnem zboru spet potrjen za predsednika deželne kolesarske zveze Rosset, ki bo tako poleg Tarlaia, sedanjega tajnika, edini tržaški predstavnik v odboru, kjer imajo premoč videnski predstavniki. Verjetno se bo odbor popolnoma spreminil in bodo vanj stopili novi ljudje, ki bodo skušali, predvsem na podlagi svojih bogatih izkušenj, izveči deželno kolesarstvo iz mrtvila. Po nepotrjenih vesteh naj bi bili v enajst članskem odboru trije predstavniki pordenonske pokrajine, pet Videncanov, dva Tržačani in en Gorican. Predsedstvo bi ostalo v Trstu, podpredsedniški mesti pa bi morali iti v zameno v Pordenon (Gallarini) in v Vidno (Pontoni). Tajniško mesto pa bo ostalo s Tarlaio v Trstu.

Za zaključek pa še nekaj statističnih podatkov:

Število včlanjenih klubov: 97
po pokrajinah: Trst 14
Gorica 10
Vidno 53
Pordenon 20

Število včlanjenih tekmovalcev in strokovnjakov: 608
po pokrajinah: Trst 101
Gorica 77
Vidno 263
Pordenon 167

Število dirk: 252
po pokrajinah: Trst 16
Gorica 15
Vidno 109
Pordenon 89

OBVESTILA
ZSSDI sklicuje v nedeljo, 1. decembra 1974, ob 8.30 v prvem in ob 9. uri v drugem sklicanju, v Gregorčičev dvoran v Trstu, Ulica Geppa 9/a 1. nadstropje.

4. OBČNI ZBOR
in predloga naslednji dnevni red:
1. Otvoritev občnega zbora
2. Izvolitev predsedstva občnega zbora
3. Izvolitev volilne komisije
4. Poročila
5. Pozdravi in diskusija na poročila
6. Spremembe statuta
7. Razrešnica
8. Volitve novega odbora
9. Razno.

V 2. ZOL NEPRICAKOVAN PORAZ IZOLČANOV

Šesto kolo v 2. zvezni odbojarski ligi — zapad ni navrglo primorska predstavnikoma niti seta. Obe moštvi sta doživeli poraz z rezultatom 3:0. Kananci so v tem kolu bili v gosteh pri odličnem moštvu Karlovca, ki je še vedno neporaženo in vodi na lestvici. Nič



Mladinska enajsterica Primorca

ŠPORT NA ZNAMKAH

Tudi pošne uprave afriških držav niso ostale križem rok. Vendar pride prav pri teh državah do težav zaradi pomanjkanja informacij, tako da večkrat zvezmo za izdajo nove znamke, oziroma serije, tudi s polletno zamudo.

EKVATORIALNA GVINEJA: ta država se nadaljuje s tiskanjem znamk izključno iz komercialnih razlogov. Za svetovni nogometni pokal je München so izšli kar 4 bloki.

LIBERIJA: Za svetovni nogometni pokal je izšlo osem znamk in blok. Na znamkah so prikazane srečanja med reprezentantami, ki so nastopile v Münchnu. Na znamki je prikazana tekma med Jugoslavijo in Brazilijo, na znamki



Mali — znamka, izdana ob priliki 50-letnice prvih zimskih olimpijskih iger

za 20 c. pa med Italijo in Haitijem. Zelo lep je tudi blok: v sredini je pokal, v ozadju pa olimpijski stadion v Münchnu s svojo značilno streho.

LIBIJA: z dvema trikotnima znamkama so v tej državi počili nogometni turnir Palestincev. O tem dogodku pri nas nismo bili obveščeni, tako ne moremo naštetih nastopajočih držav.

MALI: v čast zmagovalcev svetovnega nogometnega prvenstva so pretiskali prejšnjo serijo z napisom »R.F.A. — Holland 1.«

Oktober pa je izšla še znamka za 300 Fr ob 50-letnici prve zimske Olimpiade v Grenoble: na znamki je smučar v zelo lepo prikazani drž. Znamka je kvadratne oblike.

SENEGAL: Tudi Senegal je v svoji seriji za svetovno prvenstvo prikazal nastopajoče ekipe med tekmo. Tudi tu je bila na vrsti Jugoslavija v tekmi z Brazilijo na znamki za 25 f., na znamki za 70 Fr. pa Italija in Haiti.

ZGORNJA VOLTA: v tej državi je izšla druga serija za nogomet v Münchnu. Izšli sta dve znamki za frankovno, tri pa za letalsko pošto. Serija nima posebne vrednosti.

ŠAHOVSKA PANORAMA

Izredna zmaga Viktorja Korčnja v 21. partiji dvoboja in zmanjšanje rezultata sta dvoboju v Moskvi znova napravila bolj zanimivega. Karpov se je nenadoma znašel v težkem položaju, ko mu je prednost treh točk tako rekoč skopnela v tednu dni samo na eno točko. Veliki borec »Železni Viktor« je znova dokazal, da je fizično in psihično odlično pripravljen in le njegova prevetelka želja po uspehu mu je preprečila ugodnejše rezultata v dvoboju. Prav sumljivi sistem v 2. in 6. partiji so dovolili Karpovu, da je dosegel dve lahki zmagi.

21. PARTIJA

V. Korčnj — A. Karpov
Dinamo indijska obramba
1.d4 Sf6 2.Sf3 e6 3.g3 b4 4.Lg2 Lb7 5.a4 Lc7

Varianta s potezo 5...Lb4 + je zaradi odgovora 6.Ld2 zapustila prakso.
6.Sc3 0-0. L. Portisch je v dvoboju s Petrosjanom uporabljal ostrejšo nadaljevanje 6...Sc4 7.Ld2 c5. 7.Dc2 c5 8.d4 e5 9.Sg5 Sc6.

Do tukaj je partija enaka kot v petem srečanju dvoboja, takrat je Karpov igral 9...g6 kar je boljše.

10.Sd5: g6. Ta pozicija je večkrat nastala v partijah Korčnjevega serijandanta mojstra Džindžihašvilija.
11.Dd2. Odlična poteza, ki je plod domače analize. Karpov ni na-

šel ustrezno nadaljevanja, saj je kmalu zašel v težave.

11...Sd5?: Prva tekmovalna. Boljša je nadaljevanje 11...Te8 z manevrom Le7-f8-g7. Tako pa se lo-več postavlja na dominantno polje.

12.Ld5: Tb7? Odlična napaka, vendar pa je tudi končnica po 12...Lg5: 13.Dg5: Dg6: 14.Lg5: neugodna za črnega. Druga pot je 12...Lf6 13.Sh7: Kh7: 14.Dh6+ Kg8 17.Lf4 f5 18.Ld5+ Th7 19.Dg6+ 14.Dh6. K zmagi je vodilo tudi 14.Df4.

13.Sh7! Te8. Karpov ne sme sprejeti žrtve, ker bel hitro zmaga: 13...Kh7: 14.Dh6+ Kg8 15.Dg6+ Kh7 16.Dh6+ Kg8 17.Lf4 f5 18.Ld5+ Th7 19.Dg6+ 14.Dh6. K zmagi je vodilo tudi 14.Df4.

14...Se5 15.Sg5 Lg5: 16.Lg5: Dg5: Da bi preprečil matiranje črni žrtvuje kraljico in brez prave kompencizacije nadaljuje borbo.

17.Dg5: Ld5: 18.0-0. Seveda ne gre 18.cd5 ali 18.Tf1, zaradi 18...Sf3+.

18...Lf4: Za nekaj potez bi črni podaljšal borbo, če bi nadaljeval 18...Lf3 19.De3 Lg4, tako pa se je po potezi

19.f4 Karpov vdal. Korčnj napreduje z f kmetom in razbije obrambo črnega. Lepa miniatura zmaga, ki je plod domače analize. Komentar: SILVO KOVAČ

ZAKLJUČKI KONFERENCE O ONESNAŽENJU JADRANA V OPATIJU

Obramba človekovega okolja ob gospodarskem razvoju

V zaključnem dokumentu so udeleženci konference predlagali ustanovitev zveznega odbora za zaščito Jadrana

Po treh dneh intenzivnega dela se je včeraj popoldne v Opatiji zaključila konferenca o onesnaženju Jadrana in jugoslovanske obale. Kongresisti so v 60 uradnih poročilih in v razčlenjenih razpravah, ki so jim sledile, podrobno obravnavali vse plasti vprašanja degradacije morja in obale. Ob koncu so poslali predsedniku republike Titu spomenico, v kateri so ga seznanili z zaključki konference.

V dokumentu poudarjajo, da je konferenca osvojila temeljno načelo, naj se načrti gospodarske rasti in razvoja usklajujejo z ukrepi za obrambo človekovega okolja. Kongresisti so se poglabili v vsa zastavljena vprašanja in začrtali smernice, po katerih se bodo morale ravnati vse družbene organizacije za obrambo in razvoj Jadrana, ki ima izreden pomen za življenje in gospodarski napredek vseh jugoslovanskih narodov, pa naj živijo ob morju ali ne. Jadransko morje je namreč jugoslovansko okno v svet, najbližja pot zlasti do sredozemskih držav.

Zato ima onesnaženje Jadrana hude posledice tako za naravno bogastvo morja, kot za človekovo zdravje in otežkoča pomorske dejavnosti, in prvi vrsti ribolov. Prav zaradi tega morajo vse komponente jugoslovanske samoupravne družbe in temeljnih organizacij združenega dela do družbeno - političnih organizacij in krajevnih ustanov ustvariti pogoje, v katerih bo človekovo okolje zaščiten ob istočasnem razvojem in gospodarskem razvoju. V tem okviru se mora jugoslovanska družbe zavzeti, da odpravi vse vire onesnaženja.

Jadrani je izrednega pomena za velik del evropskih držav, ki naravno težijo k temu predelu Sredozemlja in zato bo nujno sprejeti čimprej stroge zakonske ukrepe v obrambo človekovega zdravja, ki naj v pogledu onesnaženja pogojujejo delovanje tako gospodarskih kot družbeno - političnih skupnosti.

V zaključku svojega dokumenta kongresisti predlagajo ustanovitev zveznega sveta za obrambo in razvoj človekovega okolja na Jadranu. Glavna naloga tega sveta pa naj bi bila, da usklajuje vse napore in pobude, ki so jih doslej sprejeli v jugoslovanskem merilu, istočasno pa bo njegov delovanje temeljelo na vse pobude, ki jih bo jugoslavija v tem pogledu podvela na mednarodni ravni. Kongresisti se nadalje priporočajo ustanovitvi odborov za obrambo okolja v krajevnih, komunalnih, regionalnih in državnih skupnostih, ki naj delujejo v tesnem stiku z vsemi družbenimi in političnimi organizacijami. Obramba okolja mora istočasno biti tudi ena glavnih skrbí SZDL kot največje masovne organizacije.

EVELINO KLARIC

Mehka koroška narodna pesem

(Nadaljevanje s 5. strani)

Glasbena matica pred nekaj dnevi priredila prvi koncert abonmajsko organizirane koncertne sezone, ko je nastopil godalni orkester mariborske Opere pod vodstvom Antona Nanuta v prepolnem Verdievem gledališču. V Novi Gorici pa smo 18. t.m. prisostvovali sorazmerno tudi dobro obiskanemu koncertu v dvorani kina »Soca«. Obisk preseneča toliko bolj, ker niti v Kopru, kjer je že enajstletna tradicija organiziranja koncertnega življenja, niudeležba na komornih koncertih tako številna. Če upoštevamo še organizirano vrsto koncertov v Ajdovščini, Portorožu, deloma v Postojni in Ilirski Bistrici, posebne koncerte za glasbeno mladino, kakor na primer v zadnjih dneh v Desklah in Sempetru pri Gorici ter nekaj dni prej še v drugih krajih, pa stalne mladinske koncerte v Kopru in še dodamo v zadnjih letih uvrščeno koncertno dejavnost v kulturnem domu v Trstu, nas navaja na ugotovitev, da se je v kulturnem dogajanju na Primorskem in v zamejstvu nekaj premenilo do take ravni, ki dopušča sprejemanje višjih umetniških vrednot. To je znak, da se človek v tem slovenskem kulturnem območju, ki mu je bil nekoč po silni prekinen hitejši razvoj, prebujal h kulturni osveščenosti, tako tudi na področju glasbene umetnosti. Torej so glasbene šole, kulturne skupnosti in nekatere občinske zveze kulturno prosvetnih organizacij le do rinesle delež svojih prizidevanj h kulturni žetji in plemenitosti človeške osebnosti v primorski regiji in njenem sosedsstvu.

Na koncertu Trša »Tartini« so Novogoričani in poslušalci iz goriske okolice ter iz zamejstva spontano spremljali spored, sestavljen iz Beethovnovga Trša v B-duru, op. 11, Brahmsovega Trša v C-duru, op. 87 ter Trša v e-molu Dimitrija Šostakoviča, s pravim zadoščenjem. Jasno, da je visoko vredna dela in njihovo lepoto živo približal trio pristnih umetnikov, ki ne le da obvladajo svojo igrvo in maksimalni dovršenosti, posedujejo naravnost vzorno enotnost, jasnost in reliefnost v oblikovanju, temveč v svojem enomiselnem pristopu poudarjanja izživajo učinke globoko v u-

TRŽAŠKI DNEVNIK

PRIPRAVE NA OBRTNIŠKE VOLITVE

Na kandidatni listi SGZ 15 znanih slovenskih obrtnikov

Samostojna lista porok za doseg stanovskih in narodnostnih pravic

V četrtek se je sestal pri Slovenskem gospodarskem združenju odbor sekcije za obrtništvo. Odbor je pod predsedstvom načelnika Obratja Renarja najprej pregledal opravljeno delo v zvezi z obrtniškimi volitvami, ki bodo predvidoma 19. januarja 1975. Z zadovoljstvom je bilo ugotovljeno, da je sekcija pravočasno vložila svojo samostojno kandidatno listo.

Kandidatna lista SGZ je bila v prejšnjih dneh dokončno tudi potrjena od odgovorne komisije, ki jo je zabeležila pod številko 2 in jo sestavljajo:

Andrej Renar - mizar od Banov, Karel Grgič - avtomehanik iz Padrič, Miroslav Frančeskin - električar iz Nabežine, Stanislav Radovič - avtoprevoznik iz Trsta, Drago Slavec - zidar iz Doline, Milan Kovacik - mizar iz Trsta, Anton Malalan - urar z Opčin, Alojz Škabar - kamnosek iz Velikega Repna.

Luciano Zeriali - kovač iz Doline, Miroslav Grgič - mizar iz Bazovice, Josip Gruđen - kovač iz Trsta, Ladislav Lutar - prevoznik iz Sv. Križa, Boris Grilanc - mizar iz Saleza, Danilo Mihelič - kovač iz Nabežine, Emil Lukša - kovač s Proseka.

Kot v.imo sestavljajo listo znani slovenski obrtniki, ki se že dalj časa ukvarjajo z obrtniško problematiko in so zato prejeli jamstvo za nadaljnje pozitivno angažiranje na se gospodarske ustanove v boju slovenskih obrtnikov za svoje gospodarske pravice in narodnostne pravice ter interese.

Odbor obrtniške sekcije se je nato zadržal pri programu za volilno kampanjo in ga v glavnih obriših tudi sestavlja.

Program je precej obširen in odraža v glavnem vse važnejše probleme, ki danes tarejo obrtništvo in ki jih bo treba učinkovito rešiti, če se bo zares hotelo pomagati obrtništvu, ki je — tega se ne sme prezreti — zelo pomembna komponenta tako državnega kot tudi državnega gospodarstva. Obrtništvo je namreč tista panoga, ki lahko v teh časih krize reši marsikateri problem in to predvsem zaradi tega, ker ne potrebuje astronomskih finanširanj in ker se zaradi majhne strukture svojih podjetij bolj učinkovito in hitreje prilagaja novim položajem.

V nadaljevanju seje se je odbor sekcije zadržal še pri raznih drugih vprašanjih, med katerimi naj omenimo predvsem nujnost odprtja uradov Slovenskega gospodarskega združenja po večjih vaseh. To obvezo je SGZ sprejelo na vseh dosedanjih sestankih s članstvom in zato je nujno, da se čimprej ne-kaj ukrene. V tem smislu so že bili razni stiki in upati je, da bo prišlo do realizacije te pobude — vsaj delno — še pred koncem leta.

Na koncu seje je odbor še enkrat potrdil svojo voljo in željo, da izpelje volilno kampanjo na najboljši in najbolj učinkovit način, tako da bo lista SGZ dosegla na volitvah čim boljše rezultate, za kar ima vse pogoje. Mnogo pa bo pri tem odvisno od obrtnikov samih. Zaradi tega sekcija je sedaj vabi vse slovenske obrtnike, da sledijo vsem pobudam, ki bodo v tem oziru izvedene ter da sami sodelujejo pri delu, ki je še dolgo in naporno, ki pa ima vse možnosti in pogoje, da bo kronano s popolnim uspehom in to tako v korist Slovenskega gospodarskega združenja kakor tudi samih obrtnikov.

K. J.

PISMO UREDNIŠTVU

Odgovor dolinske občine glede gročanskih problemov

V odgovor na nepodpisano pismo »vaščanov iz Gročane«, ki ste ga objavili v nedeljo, 17. t.m., bi rad objasnili navedene probleme, ki v resnici obstajajo, čeprav ne držijo, da se dolinska občinska uprava zanje ne zanima. Res je, da velikokrat naši občani niso obveščeni o delovanju uprave, toda to še ni vzrok, da se to izražajo za obrekovanje. Za Gročano pa je dolinska občina res veliko naredila ter se je za to lepo kmečko vas vedno zanimala. Kar se pa problema, ki so jih »nepodpisani« navedli, tiče, je pa stvar sledeča:

1. Problem prevozov ni pereč samo za Gročano in Pesek, temveč za vse vasi naše občine. Po prevzemu prog SAP, je ACEGAT obljubil, da bo zveze z našimi vasi pomnožil in uredil urnike. Do tega pa na žalost ni prišlo, tako da so zveze še vedno pomanjkljive ali nezadostne (Mačkolje — Prebened) ali pa jih sploh ni (Pesek, Gročana). Upali smo, da bo te probleme rešil konzorcij za prevoze, katerega ustanovitev pa se zavlačuje. Prav tako smo pričakovali, da bo ACEGAT svojo obljubo držal pred začetkom šolskega leta. Toda, ker se tudi to ni zgodilo, smo se odločili, da poskrbimo vsaj za prevoz šolarjev do Bazovice. Dogovorili smo se z nekim Gročancem, da bo otroke peljal s svojim avtomobilom in mu bo stroške povrnila občina, toda ravno ko bi moral priti s prevozi, je v cestni nesreči razbil avto. Zato je moral na Gročano šolski avtobus, ki je sicer namenjen šoli v Ricmanjih in kar ni ravno najboljša rešitev. Ta problem ostaja tako še nadalje odprt in občinska uprava se bo še nadalje zanj zanimala, kot doslej.

2. Problem hiše, ki jo je občina odkupila za razširitev trga, pa je čisto birokratskega značaja. Občina je namreč čakala ustrezno dovoljenje »Sovrintendenze« per le Belle Arti, Monumenti ecc., ki je edino pristojna za podiranje tipičnih kraskih hiš. Spomnimo se le primera Deškove hiše na Repentabru in posledic, ki so nastale zaradi podiranja brez ustreznega dovoljenja. Dovoljenje pa je prišlo šele prejšnji teden in delavci tehnične urada so ta teden delo tudi opravili.

3. Tako imenovana »srenjska hiša« ni srenjska, temveč občinska, ker jo je občina zgradila z občinskim denarjem, oziroma posojilom, ki ga še sedaj vrača. Zgradila pa jo je za vaše potrebe in jo izročila v upravo gročanskih srenj. Od otvoritve dalje ni občinska uprava z omejenjo hišo imela več nobenega opravila. Pribiti pa moramo nekaj. Hiša je bila zgrajena za vse

Župan: Dušan Lovriha

OPOZORILO ACEGAT

Ne nasedajte goljufom!

Občinsko podjetje ACEGAT opozarja vse porabnike plina, naj ne nasedajo neznanim prodajalcem varnostnih plinskih naprav, ker teh ni ne pregledala, ne odobrila nobena pristojna komisija.

● Jutri ob 17.30 se bo v Ul. Capitolina 3. sestal pokrajinski aktiv komunističnih delavcev na temo: »Delavski boji in razvoj političnega položaja«. Govoril bo Jure Kocjančič, predsedoval pa tajnik federacije Rosetti. Podoben sestanek prireja sekcija KPI »Montagnana« od Sv. Ane in Stare istrske ceste. Glavno poročilo bo imel član pokrajinskega tajništva stranke Claudio Tanel.

SINOČI V AJDOVŠČINI

Pevski festival »Glasba in revolucija«

AJDOVŠČINA, 23. — V domu kulture se je danes zvečer začel mednarodni pevski festival »Glasba in revolucija«. Domače in inozemske zborove sta pozdravila podpredsednik občinske skupščine Ladislav Bataželj in predsednik ZKPO Slovenije Ivo Tančar.

Pred izredno velikim številom občinstva se je odvil visoko kakovosten in navdušujoči spored, ki so ga poleg domačih zborov izvajali še zbor iz Brna, dunajski deklinski zbor iz Szegeada (Mađarska) in za zaključek zbor »Tone Tomšič« iz Ljubljane. Festival se bo nadaljeval jutri, v nedeljo, ob 20. uri, ko bodo nastopili zbori vseh jugoslovanskih republik.

Miro Kapelj

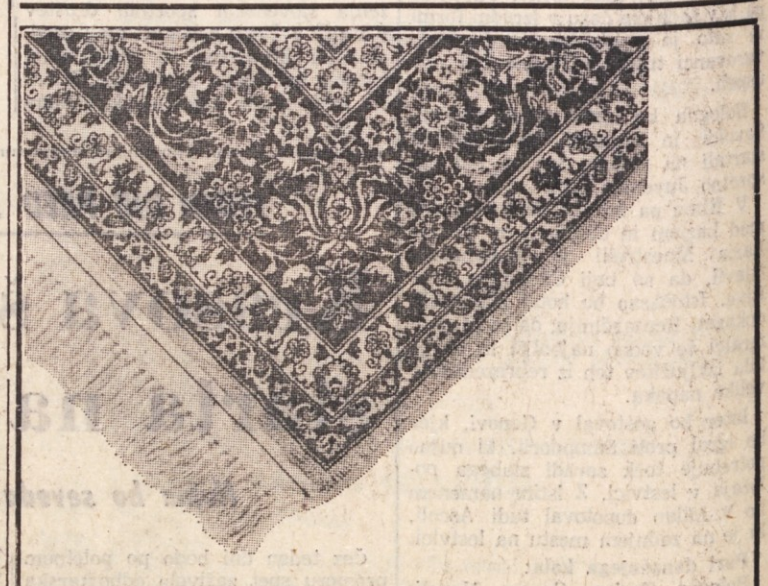
sveže pražena kava = prihranek

Sveže pražena kava pomeni prihranek, ker da več škodljivih okusne in dišeče kave.

CREMCAFFÈ prži kavo vsak dan in jo sproti vsak dan dostavlja CREMCAFFÈ Vam daje vedno vse najboljše



PRŽARNA: UL. PIGAFETTA 6/1 - Tel. 820.747 - Industrijska cone PUNTO FRANCO VECCHIO Skladišče 10 - Tel. 29.210
DEGUSTACIJA: TRG CARLO GOLDONI 10 - Telefoni 793.735 - 750.575



Nakup orientalske preproge je ena izmed najboljših investicij proti inflaciji (ampak tudi ta je vedno dražja). BON - PAS AR-REDAMENTO Vam nudi do 31. decembra

20 % POPUSTA

za vse ostale artikle (odeje, pregrinjala, zavese, tkanine, moderne preproge, moquettes)

15 % POPUSTA

BON - PAS arredamento
UL. BATTISTI 14 (NASPROTI STANDE)

POŽAR ARTEMIO

TOVORNI PREVOZI

v vse kraje, tudi v inozemstvu

TRST - Ul. Boccaccio 3
Telefon 414141

Zakonski predlog za pomoč čebelarstvu

Deželni svetovalec Slovenske skupnosti je dne 20. t.m. vložil na deželni svet Furlanije - Julijske krajine zakonski predlog, ki predvideva deželno pomoč za čebelarstvo, ki je v naši deželi precej razširjeno, a nima še vseh pogojev za popoln razmah. Zakonski predlog govori o ustanovitvi posebnega čebelarskega centra v sklopu deželne ustanove za kmetijski razvoj, ki se bo moral poslužiti strokovne pomoči posebnih inštruktorjev, ki bodo morali z nasveti in konkretnimi akcijami spremljati delo čebelarjev, posebno seveda začetnikov. Zakonski predlog pravi, da bodo morali strokovnjaki obvladati tudi slovenski jezik zaradi precejšnjega števila slovenskih čebelarjev in govori tudi o izmenjavi izkustev in mnenj med čebelarji iz naše dežele ter onimi iz drugih dežel. Predlog deželnega svetovalca Slovenske skupnosti dr. Draga Štoker, je bil sestavljen tudi s pomočjo priznanega čebelarja Ivana Bernarda Žuljana iz Ricmanj.

Deželni svetovalec Slovenske skupnosti je dne 20. t.m. vložil na deželni svet Furlanije - Julijske krajine zakonski predlog, ki predvideva deželno pomoč za čebelarstvo, ki je v naši deželi precej razširjeno, a nima še vseh pogojev za popoln razmah. Zakonski predlog govori o ustanovitvi posebnega čebelarskega centra v sklopu deželne ustanove za kmetijski razvoj, ki se bo moral poslužiti strokovne pomoči posebnih inštruktorjev, ki bodo morali z nasveti in konkretnimi akcijami spremljati delo čebelarjev, posebno seveda začetnikov. Zakonski predlog pravi, da bodo morali strokovnjaki obvladati tudi slovenski jezik zaradi precejšnjega števila slovenskih čebelarjev in govori tudi o izmenjavi izkustev in mnenj med čebelarji iz naše dežele ter onimi iz drugih dežel. Predlog deželnega svetovalca Slovenske skupnosti dr. Draga Štoker, je bil sestavljen tudi s pomočjo priznanega čebelarja Ivana Bernarda Žuljana iz Ricmanj.

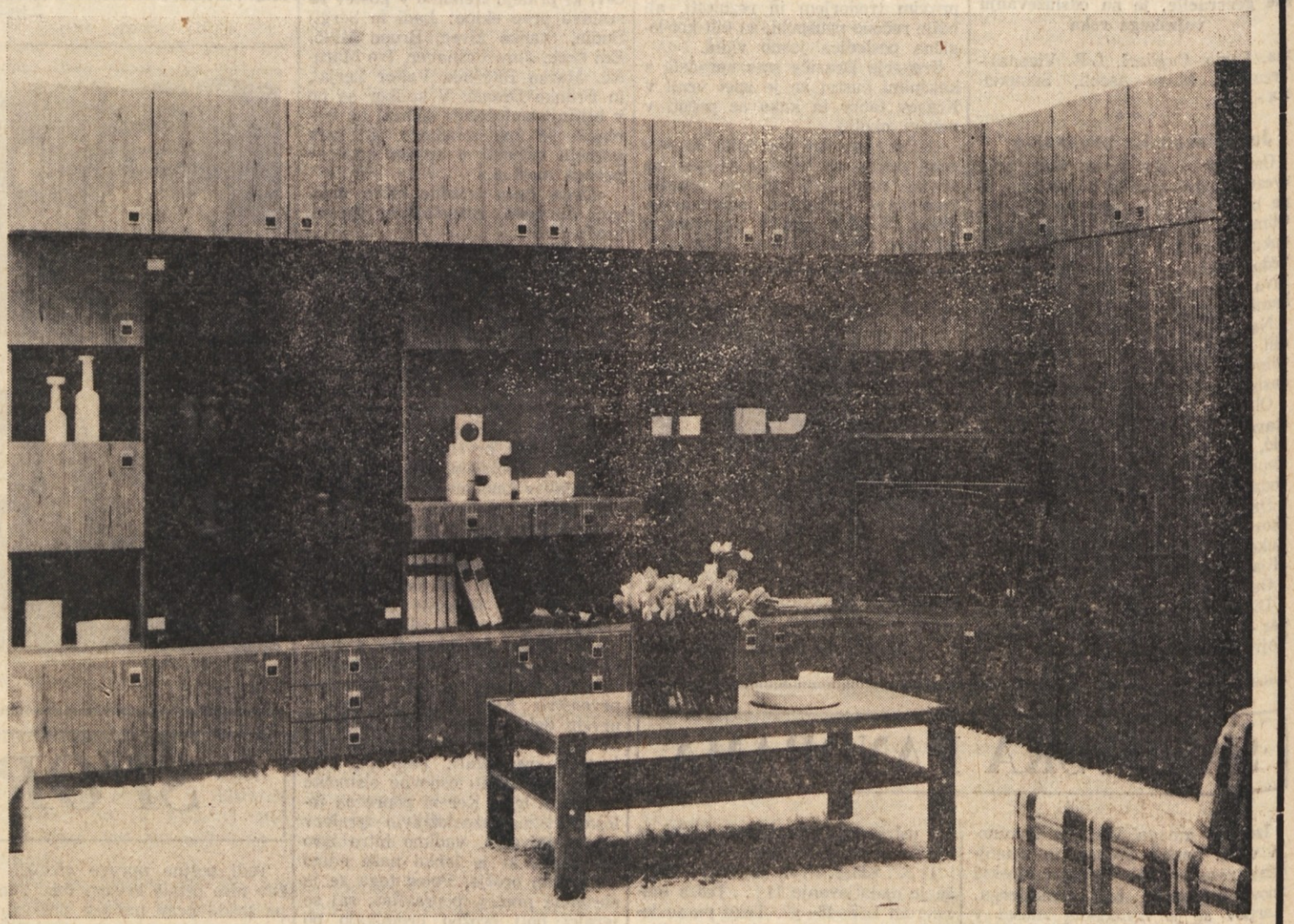
G. Furlanič

Sestanek vaških odborov kraškega pusta

Prizgani so motorji kraškega pusta 75. Prišel je čas, da se ugotovi njihovo pravilno delovanje, da bodo kos zastavljeni nalogi.

Osrednji odbor kraškega pusta sklicuje za petek, 29. t.m., ob 20.30 v prosvetnem domu na Opčinah sestanek zastopnikov vseh vaških odborov, da se ugotovi opravljeno delo in da se začrtajo končne smernice.

Sestanek je važen, zato osrednji odbor upa, da bodo prisotni zastopniki vseh vaških odborov.



DNEVNA SOBA »DRAGICA«

SLOVENIJALES

BREST CERKNICA

INDUSTRIJA POHIŠTVA - JUGOSLAVIJA

CELOTEN PROGRAM IZDELKOV INDUSTRIJE POHIŠTVA BREST - CERKNICA LAHKO KUPITE PO IZREDNO UGODNIH CENAH V »SALONU POHIŠTVA« V CERKNICI. SALON POHIŠTVA JE ODPRT VSAK DAN NEPREKINJENO OD 9. DO 19. URE. OB SOBOTAH OD 8. DO 13. URE.

■ ZA DEVIZE 5% POPUSTA
■ BREZPLAČNA DOBAVA POHIŠTVA NA DOM
TELEFON: 061 — 791-200 — TELEX: 31-167



CINCILLA'

di GIAMBELLI ing. SANTO

SPOROČILO

Sporoča se, da inž. S. Giambelli prevzema v osebno upravo podjetje »Nuova Cincilla Pelli Torino«. Podjetje NCPT začne poslovati pod strokovnim vodstvom inž. S. Giambellija, ki si je v letih s svojo resnostjo ter trgovsko in strokovno sposobnostjo pridobil zaslužen mednarodni sloves. Ime inž. S. Giambellija je trajno jamstvo za italijanske in tuje rejce, ki se bodo lahko obrnili na podjetje »Nuova Cincilla Pelli Torino« ter na njenega upravnika za sleherni strokoven in konstruktiven nasvet s področja cinčila.

10154 TORINO — Via Santhià 24 — Telefon 852.412 - 859.219

